CIMBR

ODAE

VGVSTI
VATIS.
43

3

I

II

IV

UDINE
DI
CIVICA
BIBLIOTECA

Augusti Vates

[Augustino Hieronimo
Utensis]

Odae

BIBLIOTECA
CIVICA
DI
UDINE

V

Augusti Vatis

[Augustini Hieronimiani
Utinensis]

Odae.

1790
1790

publij Aug. Gratiani Ulpinensis
Lyrici poetae Laureati
odarum seu hymnorum
Liber unicus

Aug. poetae vita

Augustus patria fuit Hunniensis [illegible] nobili ingenio pervigilisque
supra cuius credibile sit ad bonarum artium summa evectus
Tergesti prius, mox Hunnis aere publico professus est, scripsit
Lyrica in quibus pindarica sublimitate et latitudine
effigit, nec Horatiana minus et gratia, Eucharistia canit
aliquando Astrorum peritissimus Caesarum [illegible] laudavit Divi Federici
cui quod est lauro coronatus, Maximiliani Caroli
vixit tranquilla solitudine in patria, sepulchro marmoreo his
ecclesiis conditus
Augustus vates hic situs est

Aug. Gratiani hymnus in Divam maximam

Audiant tellus geminusque circum
Aestuam lato oceanus meatu
Audiant sylvae rapidique pinnam
Flamina venti
Nam polo et terris et aquis potentem
Virginem pura canimus Thalia
Vos pias mox cum pueris et puellis
Flectite voces
Diva in magno residens olympo
Audiu cepis dubijs opertos
Eximis mentes animasque avaro
Eximis orco
Tuque gentulo pelago adorantes
Hostias audis ducente sycambros
Transit et tutus Getica viator
Ambulat ora
Tu gravem tollis populo sanctum
Terminum longo chamis duello
Tu laborantes removes nocentes
Corpore morbos
Quin et amotas animo reducis
Anxio Divas miserisque tristes
Submoves curas minus austerentes
Divite Gerna
Sospites virgo placidos sene et
Labile dernas virijs iuventam
Ut fiat tellus segetes sacrique
Palmetis uvas
Virgine audi puerosque quale
Tecum tarpeia puerum vidit
Cum sybillerent docuere voces
Caesar ab arce

In Badurarium Juliensium principem
Orta supremo Jove fortunae cum
Gesta lunari cantis orbe tuque
Cuius est dulcis tenero loquela
Daurilias ore
Vos Julium celebri referre
Praesidem versu decet hunc secundo
Troicus virgo totiusque sanguis
Edidit [illegible]

Quandi nulle potuere diras
subdere & nullo potuerunt sub aevo
Cur mari plantas caput Eruitis
Inserit axi

Tu deum cura et tibi rector alma
Vertice palles colit & severum
Pectus aetrio fata tu beati
Temporis auctor

Nam reget phas & probitas fidesque
Iusa amarthaeo quaque lata cornu
Multa tu tristes et rapidamque servas
Pervigil urbem

Qualis arato datus extat auro et
Divisi custos Lybiae pirenae
Tu celer nostris Thibes vacantem
Finibus hostem

Te nec Etruscae melior catenae
Obstitit dum pens Tyberinus ictu
Frangitur multo senorum nec acres
Contulit iras

Ergo orientis penetrabit undas
Belucas necnon tua fama tractu
Et latens Nili caput & rigentis
Littora ponti

Tu tuos dextro repetes penates
Alite aeternos referens honores
Omnis & longe gemitu requiret
Te tamen atas

In coronide

Maximi proles Iovis expedita
Crine vernantique decora lauro
Cuius dioneo meditaris altum
Vertice carmen

Tuae Lesboram odorater acri
Itale princeps cithare sacrari
Qua stupuit Liphis Helicon canoram
Ferre coronam

Qua tuum virgo reserat Thalia
Nomen insignes humeris puellas
Liquis ut Cynthi per aprica cunctas
Deliae nymphas

Incipis nam tu digitos loquenti
Barbito aptare lapideaque figi
Voce dum felix Iyrio renidet
Cynthia cornu

Iam tuo dulcia gemens querela
Daulius cantu stupet & sicana
Pene quae surdas Itahaci carinas
Obruit unda

Quique diversis variaque motu
Tollit errantes reprimitque flammas
Concinunt diva orchomeni sed illi
Vox tua corda

Quin & amphion tibi victus alti
Filius quis superum parentis
Caudet duros animasse blando
Carmine montes

Atque ut mathymnea chelis suaque
Exaudet dannatum cupida patenti
Expulit vatem pelago & [illegible]
Abstulit orbi

Itaque

Ita vos nam hic siculo sed grato
Mulserunt postea bn. dyrhyrachio
Dixor nota repetebat alma
Pupe chonetum
Cum nihil celum vitreosque preter
Cerneret fluctus miser heu scolasti
Aestuas auri sitis innocenti
Iuncta cruore
Heu nephas ad nilo scelerata ferro
Turba nautarum iubet ut profundo
Incidat pontifex fidicem perennem
Nobilis ano
Illatum lauro libycique cultu
Segminis plectroque doctus eburno
Dura solatur quaeriturque saevi
Carmina fati
Mox ut inmites ferat iter undas
Tacior celsa salientem ab alno
Blandus excepit et ad alta vexit
Tenera delphi
Quid decus forme celebrem suis nam
Te paphi regina rosis suaque
Emittens zona mavis secunda
Tristis in ida
Ipsa phryxe penetrator unde
Sastia dulces potuisset ignes
Turre tu propter lachrymisque acri
Liquere ferro
At tibi intacta probitas pudorque
Mutuum pectus latii nec ulti
Fluminis hausit phrygiam ne movit
Castior alnum
Aurea adverso gelice benignus
Caelitum princeps cytharam sub axe
Sigat alternis micat ut supernus
Ignibus orbis
Quippe virtuti nitidos recludit
Sydera tractus miseriae longa
Noste colyptique caulibusque dirigit
Crimina poenis
Ista pager prius illa diti vati
Cum suis torvos latebris leones
Duxit et tigres stupidasque formis
Montibus alnos
Praeterea immotas pinnant pennas
Alitum turba et celeres ructum
Amnium cursus valuit trucesque
Sistere fluvios
Et graves tristi lachrymas accerno
Flebili movit fide virgina
Substitit paulum rota cum sepulte
Flectitur aula
Rector excelsum bn ferre sortem
Nescius flectit deus nec profunde
Thessalo fari solitus ministro
Abdita mentis
Nec iam quam prior at secundo
Insolens verti dnem verendum
Ausus est tetrarchus levique
Spargere vulgo

Quem simul fecit trepidos frementi
~~Jupiter saeuo stigias adegit~~
Turbidus curru pp̄ras p̄axes
Jupiter saeuo stigias adegit
fulmine ad undas

Haud procul lato spaciosa cyro
Vertitur saepe rotaque terreri
Implicat aniques uolueriq fertur
Turbine rapta

Improbe discat sibi destinata
Usq tormentu scelerum caterue
Audeat nos temerare sacri
Federa leti

Quid loquar? tenouit arabs et aeri
Celtyber cullo cohibendus et qui
Incolit mephitu ~~scepti~~ syricum quisque
Ebibit amnem

Ad Calliopen

Dolij regina chori tuus nam
Aureo carmen duce te uolueres
Flaminum cursus tenuit fumq
filius hebrum

Qui et uberoso domitur ab aemo
Arbores duxit celeresq tigres
Mulsit et manes et auara ditis
Jura fefellit

Clauicas oes tuus est tanos
Quem sono arguta gracili carmine
Lesbij dulces modulatis ignes ~~[illegible]~~
pectine donas

Hyeronimo principi osopiensi

Cuius os magni soboles sonantis
Casta cyrreo meditaris atro
Nam ducis latos canis osopii
Inebe triumphos

Ut celer sum sumi domitas fugarit
Cesaris turmas aderitq latro
Anxios terre pelagiq reges
Viuere uultu

Ut cromonteo uiolentus hosti
Deperit saeuis alimenta flammis
Ut uel alpinas superarit aeri
fulmine nubes

Cedat audaces senonum catenas
Qui prius strauit latioq ciues
Reddidit uel quem Tyberina calo
semita tollet

Stat tibi casto bone dux recessu
Cassidem insignis clypeoq pallas
Et catus ac aie puer et soluto
Gratia crine

Te pij norint arabes saeuq
Qui uidet phoebi iubar occidentis
Quiq phrixeo posita sub axe
Sauromatica

latus

Latus excelsum reputas olympum
Cui Jovis maior puer oritur a gui
Quavel accinctus metuendus esse
Fulget ori

Ad philomusum pisaurensem poetam

Quo feror. quo me levis aura tollit
Et cursu gemmis fimatellus
Sidit et clarum prius cerno
Lumine phebum
Aquilo Jamia celeris ~~[illegible]~~ vocatum ~~[illegible]~~ volatum
Obviam cursus variosque cantus
At melos tantum minimum capaces
Obruit auras
Jamque candentes nequeo quadrigas
Ferre adversa tolerare lucem
Sed frequens imas oculos reflecto
Pronus ad oras
Hic deo tutus tamen ora solvam
Unicum celi jubar ocyenis
Lampas ipsius custos moderatur astris
Splendide vita
Qui salutari radio patentem
Circuis terram sine qui nec atra
Emicat phabe nec amica velis
Astra renidet
Lucidus sacro neque tristus albet
Laete quod juno resoluta ab ore
Fudit alcide phrygiusve fulvo ab
Alite raptus
Non satis qualis clymene vel audax
Dedali natus patrias relinq
In probus sedes vetitumque sup
Aetem adivi
Nunc umbroso vacuus recessu
Ocium dulci meditans thalia
Ecce sublimis per inane levi
Elevor aura
Unde mens hec amica seu potentum
Cura divorum quod et hora presens
Quid velit fors me doces pio si
Vate moveris
Sed mihi dudum nimium tepentes
Et nimis claros modo tantis ignes
Pythij laeto nitida ora vultu
Cerno recludi
Nunc cades nostras Helicone circum
Non semel plectro comitante musas
Nec tremant crines trepidus sue tanto, Au
Guste tumultu
Namque te sacro philomusus ore
Huc levat quo vix sidibus beatis
Pindarus tollet siculos achaea
Fronde potitos

Spiritum pleni lz quis instar
Hui et excelsas dederit ire in auras
Et leui summos aquile uolatus
Vincere penna

Flesto nunc firmas oculis ad oras
Non ibi lato oceanus meatu
Alterum cingit philomusus alterum
Nec tegit aether

Sed uides urbem uitreo propinquam
Adriae terris posita latinis
Cuius renidentia iaciturnus uerda
Labit Isaurus

Nec mei charta chalij porte
Cedet aut thebis, lz his sequenda
Blandus amphion lyricumque princeps
Sydera dorien

Neue cyleri puerum tenantis
Iactet argute cithare parentem
Nec suum quis uagasit secuta
Orphea thrace

Neu mage aserei peuoris magne
Gaudeat magnos referens honores
Quod nouem caris dederit puelle
Serta capillis

Hup harente medius sororum
Caesaris dextra sine nure duxi
Dum mei cingit philomusa arnica
Tempora lauro

Sic et egressus phrygios penates
Filius nostri priami in sacedo
Thessalum certa duce me sagitta
Fixit achille

Aurea latus chali et decorum
Huic dedi plectrum geminoque linguae
Spiritum quo se ualet inter altas
Tollere nubes

Cernis hybleo grauidum liquore
Lacteum flumen philomusi amano
Ore nunc labi placide modo altas
Vincere ripas

Seu mouet leues helicona musas
Barbito diuas imitante uoces
Seu tuba centum grauiore plectris
Carmina fundit

Huic regina orchomeni decoro
Quas Iouem sentis celebrare cantu
Sed aspirant meritis affectus
Laudis honorem

Iam reui dum te reuehit secunda
Aura nec credas mage te beatum
Filium glaucae thetidis supremi
Carmina caris

Epicedio Logolij ad Arnaldum
principem britannicum

4

Quid te sollicitat clara Britannice
Lux Arnalde tue. Nam stabili viget
Regnum culmine magno
Iunctum sanguine Caesaris
Quo surges medius quo fugiens nihil
Maius sydereo nil propius duci
Celso spectat ab axe
Pura lampad Cynthius
Ah nosco gemitum ille tuus iacet
Heu Logolius heu maxima Romulae et
Graiae lumina linguae
Nostri gloria temporis
Et quo non alius elucere propior
Quis prudens latebris abdiderit caput
Natura atque superna
Mente noscere caelitum
Quis nolit cuncta iustitiae fide
Perpendat raelius cuius amabilis
Sedit gratia labris
Quis densas Ithaci nives
Arpinique magis fulmina fixerit
O felix patria quippe tandem tibi
Romanoque tonante
Summis orte parentibus
Logoli raperis castalidum sacris
Destinate choris meonide potens
Alto carmina plectro et
Thressam vincere barbitos
Te charum caput et gallica quae tenet
Sceptra, et pontificum maximus aurei
Exornare quotannis
Sueti munere poderis
O crudeli nephas, O scelus, O ferox
Parcarum manus, Ille occidit, O dolor
Cuius rara nitentes
Virtus pervolitat polos
Omne ortum moritur dum fine tristium
Dux tandem lachrimarum ac sapientiae
Sortis vertice redde
Maesto gaudia pectori

Erotico

O mihi puro radiata phoebo
Nox hyadaspeis numerada gemmis
Quae addit dulces meae vitae mecum
Iungere sonis
Haec mihi gazis et beato
Lydiae regno potior sed atris
Detinet nostros inimicus ignes
Imbribus auctor
Ipse qui sicco nebulis hiatu
Dissipas lucrumque diem reducis
Fer procul nimbos aglo gravesque
Exime curas
Non sacer lymphis Helicon nec ulla
Pieris cordi est tibi aerea multo
Thure fumabit cadet ista fulvae
Hostia cornu

9

In Dan. Cremonensem

Grate nam divos canis et superbos
opidis reges celebrasque musas
Dic Cremoneum fidibus canoris
Barbito cygnum

Si sub arguta cecinisse pinu
Invicem quidam iuvat ut mea rectum
Aurea donem fide myrtheaque
Iure corona

Sive per Tempe licet otiosa
Sive per rupes Heliconis olim
Aliger sacras pede qua citavit
Pegasus undas

Aureus caelo Rhodijs nitenti
Decidit rubus Iovedum supremo
Nasceris lato Cypro et tremenda
Caside virgo

Ipsa te nascente dictis pelusque et
Romulus ligur cecidit perenne
Qua ferax bacchi cererisque tellus
Pallas olympo

Et dictis cultu venus et cupido
Semper tecto metuendus arcu
Et celer maius puer et Eliseo
Gratia phabo

Turbidus bogo velut imbre Nilo
Sicca cum grato rigat arva fluctu
Effluit fontesque tuo redundat
Spiritus ore

Sive cum divus pueros ducumque
Thessala vestos trabe sed fortuna
Impetus regum canis et scelestas
Sanguine mensas

Thracius sylvas olor audientes
Movit et fulvos cythara leones
Tu lyra dulci traheres suis cum
Orphea lucis

Ipse non surdo siculo carentes
Virgines pro solitasque frondes
Salteres nacci metuens diluso
Mergier ore

Sed tuis vistas numeris camenas
Cernere sonoque oculos calentes
Dulcior cygnis et apollinari
Dulcior ore

Quid levi plectro refera vernoti
Quem scythae novit tumidique persae
Et ferox maurus positusque ibera
Cantaber ora

Quique cum fenus hyemes aquosus
Durat omnino nitidoque phabus
Angue cingatur vel agat diana
Cuspide lynces

Vivet et audaces neque n. procellas
Sed et aut duri varios tumultus
Prolij vistus audiunt satum
Nec Iovis ignes

Epicedio Iulianum

Quis

Quis lucos et numina [illegible] quaerat
Hic stare [illegible] ~~[illegible]~~ miserabile
Carmen [illegible] mihi [illegible]
Cui [illegible]
Qua [illegible] dulcius alio
Musis [illegible] modis
Carmina [illegible] spargere [illegible]
Laurus [illegible] floribus
Hanc hora Juliae [illegible] Ignes [illegible]
Cypris cui [illegible] gaudere [illegible]
Cui [illegible] Julius [illegible] polo
Comites [illegible] sororibus
Cui [illegible] divinum [illegible] gratis
Cuius [illegible] libris
Assiduis [illegible] dolore
Rosa [illegible]
O fortuna ferox, o dolor, o dolor
Cui [illegible] ille [illegible] occidit, occidit
Cum [illegible] pulvere
Et [illegible] simus
Sed [illegible] flebilibus modis
Nulli [illegible] carmina virginis
Incorrupta [illegible]
Nigra sceptra [illegible]
[illegible] ab [illegible]
[illegible] silent [illegible] procul
Ita [illegible] honoribus
Vita [illegible]

Ad Polidorum [illegible]

Dum [illegible] tangit
Spiritus [illegible] suum
Atra [illegible] ad [illegible]

Aetas [illegible]

Hic [illegible] quasi cithare loquentes
Tempus [illegible] casmis
[illegible] qualis [illegible]

De [illegible]

Jam [illegible] cessus [illegible]
Ipse [illegible] locos
Quos [illegible] Zephirique [illegible]

[illegible]

Hic [illegible] dulces [illegible]
[illegible] ac [illegible]
[illegible] hunc [illegible]

[illegible] honore

Cynthius summo [illegible] olympo
Solus [illegible] radiis [illegible]
[illegible] Polydori [illegible]

Alter [illegible]

Ita tibi flavi [illegible] capilli
[illegible] decorat [illegible]
[illegible] colore

[illegible]

[illegible] amaranthus albis
Liliis mixtus color [illegible]
[illegible] quales igne

sanguis [illegible]

Vicisti [illegible] speciose [illegible]
[illegible] speculatus [illegible]
Castior [illegible] puero e pudico
Beltrandus [illegible]

Cum tuas laudes [illegible] carmine
Cur [illegible] civium [illegible] & [illegible]
Filius [illegible] carissimo [illegible]
Crinitus [illegible]

Qui per sacras Heliconis [illegible] musas
Duxerit [illegible] fidibus choros
Ecce [illegible] Apollinare [illegible]
[illegible] Carolus

Splendidum [illegible] puerum [illegible]
Delium [illegible] vultum [illegible]
Hunc [illegible] sanctis [illegible]
Nardus [illegible]

Novio [illegible]

Phoebe cui [illegible] aurea [illegible]
Aureos crines [illegible]
[illegible] gratam [illegible]
[illegible] Carolus

[illegible]
Blanda [illegible]
Dic [illegible]
Alexander [illegible]

Barbito [illegible] duras
[illegible] pernas [illegible]
Sisyphus [illegible]
[illegible]

Rosa [illegible] meliora [illegible]
Fila Tithoni [illegible]
Aut Sybillinae [illegible]
[illegible]

Si [illegible] ille phoebus [illegible]
[illegible] virtus [illegible]
Cuius [illegible] castos [illegible] ocellos
Lucretius [illegible]

Sed [illegible] benignus
Audiat [illegible] placidusque [illegible]
[illegible]
[illegible]

Unde [illegible] divis [illegible]
[illegible] crines
Sive bacchus [illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible] gravis [illegible] fidibus [illegible]
Et [illegible]
Cynthius [illegible]

[illegible] ad Josephum [illegible]
[illegible]

Cui [illegible]
Dum [illegible]
Cur [illegible]
Spirito [illegible]

Hoc mei novit poetas fidosque
Josephi quos hominum dicunt
Julia lenis moderatur ora
Collirata

Genere cui prisco ingenuus atque sanguis
Regius clarique nitet parentes
Rura cui latoque redundat omnis
Copia cornu

Cassidem hunc pallas decorat fuisse
Anguibus culteque lepore linguae
Inter edulces heliconis ubras
Sentit apollo

Hunc nec hermeti liquor amnis equo
Flesteret cursu neque vis minaci
Iminens ferro nec atrox confusio
Fulmen ab aere

Huic decet tristi modulare versu
Quae dabit magni genitor tonantis
Dum premat lectas syrio malignus
Sydere bigas

Audiet passim miseros famosque et
Deliis sterni jaculis et omnes
Labe mortales gravior necunque
Saevit egestas

Qua vagis lustrat radiis patentes
Cynthius terras prius et superni
Imbribus totum cecinere vates
Laetigier orbem

Nam pyrenei scythicum dorso
Culmini ac stet ingis olympi
Aut atlantheo fore mentis ullum
Verticetum

Unde pyrrhaeos gravius redierit
Secutus castae tremuere oris
Delphius tum superaret omnes
Cum mare vertex

Quae gigantei sedenata proles
Sanguinis dire studiosa caedis
Et deos terrens meruit trucisque
Mensa tyranni

Quem pro divum feritate deseri
Arcadum jussit ululare sylvis
Et superfusa populos et urbes
Perdidit unda

Ni promethide geminus fidesque
Coniugis lustus quae fuisset orbem
Omnibus tesore superis nec ulla
Templa manerent

Antequam latis praemerentur undis
Castam metristem modo rectus omnis
Sydere rastus populi rogant quod
Astra minent

Non erithrae potior sybillae
Vox ferat teflonec apollinari
Imbre vix tellus pluviosae dixi
Rore madescet

Ipsa cui septem gemini rotantur
Orbium motus duce quo nec acres
Innocens flammas timet aut fremens esse
Haud charybdi

Et grauis quamuis meret tumultu
orbis ingenti meritum procella
Josephus seruus neque n. miranti
Charioualis

In Halosi Juliensi / Vaticinium

Max. diuum sata cui uagantis
Et datum lato cohibere gyro
Syderum motus & operta certi
Noscere fati

Julius nuper uitreum ferini
Aeminis regem pepulit uersus
Altum princeps erit ante longum
Dic dea regnum

Surget herboso tibi cessa prato
Delphico phebi redimita lauro
Ara fulgentiq dabit sabea
Nubila caelo

Non diu partus uolucrum suprema
Rexerit tractus uetuit nitentes
Impigra astreis agitans aristis
Cynthia bigos

Et foret ut noris paphijs minante
Deliu nonis rapidamq nubem
Prospera cernes quicq lupino
Vertice lunam

In Calendas martias

Diua gemmato residens olympo
Tuq nilus rotatorunde
Martijs quoq redeat praecamur
Serte calendis

Andatum puro placidoq caelo
Ire saxosi per aprica turi
Et nouos sacris duyadum corollis
Carpere flores

Syderum princeps quoque clares
Exerat uultus At iniquus abi
Jupiter uernas minus occupabit
Frigore terras

Quam & arctoi geticiq cultor
Verticis tractusq meas 500
Diuidet auras pluuius superna haec
Rector ab ora

Ad Draconem

Qui nuce ripis narisonis hostem
Strauit arctoo motuendus orbi
Captus est heu heu modo destitutus
Milite consul

Dulcis io graiae latiaq lingua
Fulgor aeterni Draco dispicis quam
Carceri sorte medicentur altis
Tractibus ignes

Haud licet tristes uerberum laebrus
Aspera helei nisi me nitenti
Aureos lauro lea uincta crines
Fallit ab uxor

Ad Angelum [illegible] Crassum 7

Cur sacrum [illegible] [illegible] aut
[illegible] [illegible] [illegible]
Cum [illegible] labor [illegible] Crassus [illegible]
[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] polo [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
Sceptra [illegible] orbis [illegible] [illegible]
[illegible]

Ad Dracontium [illegible] Florias

[illegible] [illegible] nova [illegible]
Arbiter [illegible] dracontium rogas [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
Idibus [illegible]

Cum simul [illegible] [illegible] choris
[illegible] sacris [illegible] [illegible]
Mollibus mixta [illegible] [illegible]
[illegible] nova

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Spiritus [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] grata
[illegible] [illegible]

At [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] aspectu [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] cohortis
[illegible]

Epitaphium Liviani [illegible]

Quid [illegible] numina [illegible] corona
Romanus [illegible] Liviane [illegible]
Terris [illegible] [illegible] [illegible]
Alto pectoris [illegible] [illegible]
Hectora [illegible] [illegible] [illegible]
Liquit [illegible] [illegible] [illegible]
In [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] sydere [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
Hec [illegible] [illegible] quod [illegible]
Omnis [illegible] eximias [illegible]
Te [illegible] [illegible] [illegible]
Extrema [illegible] [illegible] [illegible]
Tu [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] sacra [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
At [illegible] lybico [illegible] [illegible]
Alcides [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ~~[illegible]~~ [illegible]
Ex [illegible] [illegible] [illegible]
O [illegible] [illegible] [illegible]

9

Ad Nicolaum Dellam Veronensem
Iuvenem splendidissimum patronum
Dicolos tetrastrophos

Stella per dulci niveam Thalia
Dat chori Phoebus modis [illegible]
Tu si plectrum variare caelo
Stella decoro

Clara Smyrnaeo cecinisset carmen
Et [illegible] [illegible] [illegible]
Orbis [illegible] [illegible]
Bellicus olor

Sic [illegible] ibi [illegible]
Stella [illegible] carminis
Impetu ~~[illegible]~~ haud illis [illegible]
Gloria [illegible]

Itala [illegible] potes [illegible]
[illegible] [illegible] sapiant [illegible]
Et [illegible] plectris [illegible] cithara
Dulcere divas

Cui [illegible] [illegible]
[illegible] rapido [illegible]
Maximum caelo [illegible]
Alter [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] philippus [illegible]
[illegible] [illegible]
Stella [illegible]

Cuius [illegible] alma [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible]

Nec [illegible] sylvas
Et pia [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible]

[illegible] astra [illegible] caelo [illegible]
[illegible] audacem pelagus phaselo
Malgor via [illegible]
Diva [illegible]

Postrema haec Odae non edita Venetiis 1529 nec
comprehensa in MS. Forojuliensi

1790
1790

AVGVSTI. VATIS ODAE

AVGVSTI POETÆ VITA

AVGVSTVS patria fuit ~~Vtinensis~~ Hunniensis insignis genere, qui admirabili ingenio, uigilijsq; supraq; cuiq; credibile sit ad bonarum artium studia euectus, Tergesti prius, mox ~~Vtini~~ Hunnij aere publico professus est. Scripsit lyrica, in quibus Pindaricam illa sublimitatem, et latitudinem effingit, nec Horatianam minus dignitatem, et gratiam. Euentura canit aliquando astrorum peritissimus. Caesarum temporibus floruit DIVI FEDERICI, a quo est lauro coronatus. MAXIMILIANI, CAROLIQVE. Vixit tranquilla solitudine. In patria sepulchro marmoreo his est litteris conditus. AVGVSTVS VATES hic situs est.

De Victoria Cesaris Strasoldij .2. 11

In annuli certamine.

Ferreus oblongis dum curritur annulus hastis,
Et puerum palmae pectora pulsat amor.
Vix decimum attingens Caesar Strasoldius annum
Insidit celeri conspiciendus equo.
Et modo suffixis lateri calcaribus ipsos
Anteuolat cursu liberiore Notos.
Et modo currentem tractis compescit habenis
Et iubet in certo sistere cura loco
Quin agilem augustos nunc circumflectit in orbes
Hunc facit ut leuibus saltibus astra petat.
Hunc simul ac virtus celo prospectat ab alto
Ambrosia aureolas fronde reuincta comas,
Deuolat, adtutumque animosi Cesaris hastam
In uacuum suspensi annuli amica regit.
Virtus, qui minimus fuerat, sit maximus omnium,
Hec eadem extremum prima tenere facit. #

Valconij valconij. #

In funere Jois Justi Utrinq
Jurecons. facundissimi in transitu
Natisonis Fluminis submersi.
Fedci. Duiati Bisticon.

Flumine inexhausto facundia summa subhausta
Turbida conspicuum perdidit unda virum.

Eiusdem.

Arte, lepore sui gaudebat Turrus alumni;
Hunc Natiso Justum mertit ob invidiam.

Eiusdem.

Qui flores hyieme huic tumulo, qui lilia vernant
Praestanti haec Justo dat Dea suada suo.

Edit. Musch. pag. 20. Hieronymi Amalthei. 3. 12

Ad Sebastianum Erizum.

Galla puellarum pulcherrima, Galla Napeis
Æmula, quæ cantus dulcedine uincit olores,
Insidum querula reuocabat uoce Perillum,
Quá fugit irriguo Piscosa Liquentia cursu,
Dumque repercussas mulcet concentibus auras,
Undé arguta procul montis respondet imago,
Audierunt gemini miseræ suspiria Gallæ,
Nec mora mobilibus caudis, rectuque supino
Virginis ad numeros celeri uenere natatu,
Et bibula dulces hauserunt aure querelas.
Interea qui forté comam tondebat Amilli
Peonius Lycidas, quo nō felicius alter
Decipit iniquis Achelöia monstra sub undis,
Squamosas pecudes ut primū littore ab alto
Attonitas uidit fixisse in Virgine uultus,
Protinus incautis soliti nō immemor æstus,
Texuit insidias, onerosaque retia plumbo
Circuitu ingenti latum diffundit in amnem

Mox

Mox iterum ad se se fallacia lina reducens
Exemit salientem udo de carcere prędam,
Quam nulli casses, quam nulla incendia terrent,
Non ingrata tuæ modò sint sua viscera mensę.
Magne Eriże exiguũ munus ne despice, nàm si
Piscibus ornari geminis dignatur olympus,
Hec tua contemnant geminos conuiuia pisces.

In Funere Joannis
et Justis declamatoris Vtinz
Incerti auctoris.

Hic situs est audax mentito nomine Justus,
Justa feras tumulo, rabula quisqs ades.
Tu Natiso, clamosa alto qui uortice mergis
Guttura, iam gemino murmure raucus eas.

AVGVSTI VATIS HYMNVS IN DIVARVM MAXIMAM.

AVDIAT tellus, geminusq; circum
Æstuans lato Oceanus meatu,
Audiant syluæ, rapidiq; ponant
Flamina uenti.

Nam polo et terris et aquis potentem
Virginem pura canimus Thalia,
Vos pias mecum pueri et puellæ · pias mea cum alias in Ms.to
Flectite uoces. vocem

Diua, quæ magno resides Olympo
Tu diu cæcis dubijs opertas
Exuis, mentes, animasq; auaro eximis
Eximis Orco.

Tuq; Getulo in pelago uocantes Tuq; in Getulo pelago advocantes
Nauitas audis, duce te Sicambros
Transit, et tutus Getica uiator
Ambulat flora.

Tu grauem tollis populo famem - Tu
Terminum longo statuis duello,
Tu laboranti remoues nocentes
Corpore morbos.

Quin et amotas animo reducis
Auxio uires, miseriq; tristes
Submoues curas minus auferendas
Diuite gemma.

Sospites uigo placidos senes, et
Labilem demas uitijs iuuentam,
Nutriat tellus segetes, sacriq;
Palmitis uuas.

Virgines audi, pueroq; qualem
Teq; Tarpeia puerumq; uidit,
Cum Sibyllinae docuere uoces,
Caesar ab arce.

1516.
1517.

IN BADVARIVM IVLIENSIVM PRAESIDEM.

Orta supremo joue, fortium quae

Gesta Lunari canis orbe, tuq;
Cuius est dulcis tenero locuta
Daulias ore.

Vos Juleum celebri referre
Præsidem uersu decet. Hunc secundo
Troicus uirgo, Latiusq; sanguis
Edidit ostu.

Quam diu nullo potuere uires
Subdere, et nullo poterunt sub æuo,
Quæ man plantas, caput eniteni
Insenit axi.

Tu Deum cura es. tibi rector alma
Verticem Pallas colit, et seuerum
Pectus Astræo sata. Tu beati
Temponis autor.

Nam uiget fas, et probitas, fidesq;
Iusq; Amaltheo quoq; læta cornu
Multa. Tu tuistem trepidamq; seruas
Peruigil urbem.

Qualis Æaeo datus extat auro, et
Diuiti custos Libyae uireto,
Tu celer nostris inhibes uagantem
Finibus hostem.

Te nec Hetruscae melior caterua
Obstitit: dum pons Tiberinus ictu
Frangitur multo, Senonum nec acies
Contudit iras.

Ergo Orontea penetrabit undas
Bethycos nec non tua fama tractus,
Et latens Nili caput, et ingentis
Littora ponti.

Tu tuos dextro repetes penates
Alite, aeternos referens honores,
Omnis at longo gemitu requiret
Te tamen aetas.

IN GORONIDEM.

Maximi proles jouis, expedito
Cuine uernantiq decora lauro,
Quae Dionaeo meditaris altum
Vertice carmen.

Tuq; Lesboi moderator aui
Italæ princeps citharæ, sacratis
Qua strepit lymphis Helicon, canoram
Terte Goronin.

Qua tuum uirgo referam Thalia
Nomen? insignes humeris puellas
Linquis, ut Cynthi per aprica cunctas
Delia Nymphas.

Incipis nam tu digitos loquenti
Barbito aptari, lepidaq; fingi
Voce, dum felix Tyno renidet
Cynthia cornu.

Iam tuo dulciq; gemens querela
Daulias cantu stupet, et Sicana
Pene quæ surdas Ithaci caninas
Obruit unda.

Quiq; diuerso uanioq; motu
Tollit errantes, repnimitq; flammas
Concinunt diuæ Orchomeni, sed illi
Vox tua cordi.

Quin et Amphion tibi uictus, alti
Filius quanuis superum parentis
Gaudeat duros animasse blando
Carmine montes.

Atq; Methymnæa chelis, suum quæ
Fraude damnatum cupida patenti
Extulit uatem pelago, et tremendo
Abstulit orbi.

Italos nanq; hic Siculosq; grato
Musserat postq; bene dithyrambo
Ditior nota repetebat almam
Puppe Corinthum.

Cum nihil cœlum, uitreosq; præter
Cerneret fluctus miser, heu scelesti
Æstuans auri sitis, innocenti
Tincta cruore.

Heu nefas stricto scelerata ferro
Turba nautarum iubet, ut profundo
Incidat ponto fidicen perenni
Nobilis æuo.

Isse tum lauro, Libycique cultu
Tegminis, plectroque decens eburno
Dura solatur, queriturque laeui
Crimina fati.

Mox ut immites foret inter undas
Tutior, celsa salientem ab alto
Blandus excepit, et ad alta uexit
Taenara delphin.

Quid decus formae celebrem? suisnam
Te Paphi regina rosis, suaque
Enitens zona metuisset uda
Tristis in Ida.

Ipse Phrixeae penetrator undae
Sestia dulcis potuisset ignes
Turre, te propter lachrymis, et aeri
Linquere ferro.

At tibi intactum probitas, pudorque
Muniunt pectus, Latij nec undam
Fluminis gessit, Phrygiam ue mouit
Castior alnum.

Auream aduerso Geticæ benignus
Cœlitum princeps citharam sub axe
Figet æternis micet ut supernus
Ignibus orbis.
Quippe uirtuti nitidos recludit
Sydereum tractus, miseriq; longa
Nocte Cocytui, grauibusq; damnat
Crimina pœnis.
Icta Pangæo prius illa uati
Cum suis tonos latebris Leones
Duxit et tigres, stupidasq; summis
Montibus ulmos.
Præbetem immotis per inane pennis
Alitum turbam, et celeres uentum
Amnium cursus ualuit, tuceq;
Sistere uentos.
Et graues tristi lachrymas Auerno
Flebili mouit fide. Vipenina
Substitit paulum rota. dum sepulcra
Flectitur aulæ.

Rector. excelsam bene ferre sortem
Nescios plectit Deus. Hic profundae
Thessalo fari solitus ministro
Abdita mentis.

Nec Iouis quisq̃ prior. At secundo
Insolens uento dominae uerendum
Ausus est tentare decus, seuiq̃
Spargere uulgo.

Quem simul sensit, trepidos frementi
Turbidus curru properans per axes
Iuppiter saeuos Stygias adegit
Fulmine ad undas.

Haud procul lato spaciosa gyro
Vertitur semper rota, quam frequenti
Implicant angues, uolucriq̃ fertur
Turbine raptor.

Improbae discant sibi destinatum
Vsq̃ tormentum scelerum caterua.
Audeat ne quis temerare sacri
Foedera lecti.

Quid loquar? te nouit Arabs, et acri
Celtiber Gallo cohibendus, et qui
Incolit Memphin, scyticumq; quisquis
Ebibit amnem.

AD CALLIOPEM.

Delij regina chori, tuus nam
Aureo cantu duce te uolucres
Flaminum cursus tenuit, suumq;
Filius Hebrum.
Quin et umbroso comites ab Æmo
Arbores duxit, celeresq; tigres
Mulsit et manes, et auara ditis
Iura fefellit.
Glaucias omnes tuus esto in annos:
Quem sono argutæ gracili camenæ et
Lesbij dulces modulantis ignes
Pectine dones.

1515. c.

HIERONIMO SAVORGNANO.

Cuius o magni soboles tonantis
Gesta Cirrhæo meditaris antro?
Num ducis latos canis Osopei

Phœbe triumphos.

Vt celer summi domitas fugarit
Cæsaris turmas, dederitq; læto
Anxios terræ pelagiq; reges
Viuere multu.

Vt Cromoneo uiolentus hosti
Dempserit sæuis alimenta flammis.
Vt uel Alpinas superarit aci
Fulmine turres.

Cedat audaces Senonum caterras
Qui prius strauit: latioq; ciues
Reddidit, uel quem Tiberina cælo
Semita tollit.

Stat tibi casto bone dux recessu
Casside insignis, clypeoq; Pallas,
Et catus Maiæ puer, et soluto
Gratia crine.

Te pij nouint Arabes, sacrumq;
Qui aident Phœbi iubar occidentis
Quiq; Phrixeo positi sub axe
Sauromateq;.

Lætus excelsum repetes Olympum
Qua Iouis Mauro puer obstat angui
Qua uel accincto metuendus ense
Fulget Orion.

De hoc Phil.o Sabellicus in Epistolis.

AD PHILOMVSVM PISAVRENSEM POETAM.

Quo feror? quo me leuis aura tollit?
Ecce surgenti mihi firma tellus
Sidit, et clarum propiore cerno
Lumine Phœbum.
Audio iam iam celeres uolantum
Orbium cursus, uariosq; cantus
At melos tantum minimum capaces
Obruit aures.
Iamq; candentes nequeo quadrigas
Ferre, et aduersam tolerare lucem
Sed frequens imas oculos reflecto
Pronus ad oras.
Hic Deo tutus tamen ora soluam
Vnicum cœli iubar, o perennis
Lampas, o cunctis moderator astris

Splendide Titan.

Qui salutari radio patentes
Circuis terras: sine quo nec atra
Emicat Phœbe, nec amica uelis
Astra renident.

Lucidus sacro neq; tractus albet
Lacte: quod juno resoluta ab ore
Fudit Alcidæ: Phrygius ue fulno ab
Alite raptus

Non satus qualis Clymene, uel audax
Dædali natus, patrias reliqui
Improbus sedes: uetitumq; supra
Athera uem.

Nunc in umbroso uacuus recessu et
Otium dulci meditans Thalia:
Ecce sublimis per inane leni
Eleuor aura.

Vnde mens hæc an tua, seu potentum
Cura diuorum, quid et hora præsens
Quid uelit sors, me doceas: pio si
Vate mouens.

Sed mihi dudum nimium te pentes
Et nimis claros moderantis ignes
Pythij lato nitida ora cultu
Cerno recludi.
Huc ades nostras Helicona circum
Non semel plectro comitate Musas:
Nec tremant crines, trepides ne tanto Au:
Guste tumultu.
Nang, te sacro Philomusus ore
Huc leuat: quo uix fidibus beatis
Pindarus tollit Siculos Achaea
Fronde potitos.
Spiritum pleni licet amnis instar
Huic et excessas dederim ire in auras,
Et leui summos Aquilae uolatus
Vincere penna.
Flecte nunc firmas oculos ad oras
Non ibi lato Oceanus meatu
Altenum cingit Philomuson, almus
Nec tegit aether.

Sed uides urbem uitreo propinquam
Adriæ, terris positam Latinis:
Quam remidenti taciturnus unda
Lambit Isaurus.
Hæc mei clarata chely poetæ
Cedet haud Thebis, licet his suprema
Blandus Amphion Lyricumq; princeps
Sydera donent.
Ne ue Cyllene puerum tonantis
Iactet argutæ citharæ parentem,
Nec suum, quamuis uaga sit secuta
Orphea Thracæ.
Nec mage Ascræi pecoris magister
Gaudeat, magnos referens honores
Quod nouem charis dederint puellæ
Serta capillis.
Nuper hæ rentum medius sororum
Cæsaris dextram sine more duxi,
Dum mei cingit Philomusi amica
Tempora lauro.

Sic et egressus Phrygios penates
Filius nostro Priami in sacello
Thessalum certa duce me sagitta
Fixit Achillem.

Auream laetus chelyn, et decorum
Huic dedi plectrum, geminaq; linguae
Spiritum, quo se valet inter altas
Tollere nubes.

Cernis hybleo gravidum liquore
Lacteum flumen Philomusi amoeno
Ore nunc labi placide, modo altas
Vincere ripas.

Seu movet leves Helicone Musas
Barbito vivas imitante voces,
Seu tuba centum gravior plectris
Carmina fundit.

Huicq; reginae Orchomeni, decoro
Quas Jovem sentis celebrare cantu,
Semper aspirant, mentae afferentes
Laudis honorem.

Iam redi dum te reuehit secunda
Aura, nec credas mage te beatum
Filium glaucæ Thetidis supremi
Carmine uatis.

EPICEDION LONGOLII
AD ARNALDVM PRINCIPEM BRITANVM.

Quid te sollicitat clara Britanniæ
Lux Arnalde tuæ? nam stabili uiget
Regnum culmine, magno
Iunctum sanguine Cæsari.
Quo surgens, medius, quo fugiens nihil
Maius, sydereo nil propius aduri;
Cesso spectat ab axe,
Pura lampade Cynthius.
Ah nosco gemitus. ille tuus iacet
Heu Longolius heu, maxima Romulæ, et
Graiæ lumina linguæ,
Nostri gloria temporis.
Et quo non alius uoluere promptior
Quis prudens latebris abdidit caput

Natura, atq; supremam
Mentem noscere cælitum.
Quis recte niveam Iustitiæ fidem
Perpendat melius? cuius amabilis
Sedit Gratia labris?
Quis densas Ithaci niues
Arpiniq; magis fulmina finxerit?
O felix Patria. quippe eadem tibi
Romanoq; tonanti.
Summis orte parentibus
Longoli, rapens, castalidum sacris
Destinate choris, Maronidæ potens
Alto carmina plectro, et
Thressam uincere barbiton.
Te chanum caput, et Gallica qui tenet
Sceptra, et Pontificum maximus aurei
Exornare quotannis
Sueti munere ponderis.
O crudele nefas, o scelus, o ferox
Parcarum manus. ille occidit o dolor
Cuius rara nitentes
Virtus peruolitat polos.

Omne ortum monitur. desine tristium
Dux tandem lachrymarum, ac sapientiæ
Fortis uertice, redde
Mæsto gaudia pectori.

EROTICON.

O mihi puro radiata Phœbo
Nox Hydaspeis numeranda gemmis,
Qua uelit dulces mea uita mecum
Iungere somnos.
Hæc Midæ gazis foret, et beato
Lydiæ regno potior, sed atris
Detinet nostros inimicus ignes
Imbribus Auster.
Ipse qui sicco nebulas hiatu
Dissipas. laetumq; diem reducis:
Fer procul nimbos Aquilo, graueq;
Exime curas.
Non sacer Symphis Helicon, nec ulla
Pieris cordi est, tibi acerra multo
Thure fumabit, cadet icta fulno
Hostia cornu.

IN DAN.
CREMONENSE:

Grate, nam Diuos canis, et superbos
Oppidis reges, celebresq; Musas,
Dic Cremoneum fidibus canoris
Barbite Cycnum.
Si sub arguta cecinisse pinu
Inuicem quicq; iuuat, ut merentem
Aurea donem fide, mysteraq;
Iure corona.
Siue per Tempe licet otiosa,
Siue per rupes Heliconis olim
Aliger sacras pede quae citauit
Pegasus undas.
Aureus caelo Rhodijs nitenti
Decidit nimbus: Ioue dum supremo
Nascenis lato clypeo, et tremenda
Casside Virgo.
Ipsa te nascente dedit Pelasgae, et
Romulae linguae cecidit paterno
Qua ferox Bacchi, Cereris q; tellus
Pallas Olympo.

Et decens uultu Venus, et Cupido
Semper intento metuendus arcu,
Et celer Maiæ puer, et relicto
Gratia Phœbo.
Turgidus longo uelut imbre Nilus,
Sicca cum grato rigat arua fluctu,
Effluit, feruensq; tuo redundat
Spiritus ore.
Siue cum diuum pueros ducumq;
Thessala uectos trabe, seu furentum
Impetus regum canis, et scelestas
Sanguine mensas.
Thracius sylluas olor audientes
Mouit, et fuluos cithara Leones.
Tu lyra dulci traheres suis cum
Orphea suis.
Ipse non surda Siculo canentes
Virgines ponto, solitasq; fraudes
Falleres naui metuens doloso
Mergier ore.

Sed tuæ uictus numeris Camœnæ
Cerneres, somnoq; oculos cadentes
Dulcior Cycnis, et Apollinari
Dulcior ore.
Quid leui plectro referam, remoti
Quem Scythæ norunt, tumidiq; Persæ
Et ferox Maurus, positusq; Ibera
Cantaber ora.
Quiq; dum sæuas hyemes aquosus
Ducet Orion, nitidoq; Phorbas
Angue cingetur, uel aget Diane
Cuspide lyncas.
Viuet? audaces neq; enim procellas
Sentit, aut duri uarios tumultus
Prælij uirtus, auidum ue fatum,
Nec jouis ignes.

EPICEDIVM
IN IVLIANVM.

Quis duros gemitus, quis lachrymas queat
Iam sedare nouas? tu miserabile
Carmen Melpomene, tu mihi lugubrem
Cæi porrige barbiton.

Qua Pandionia dulcius alite
Maestis flente suum semper Ithyn modis
Cantans, est solitus spargere tristia
Largis lumina fletibus.
Nang heu juliaeae grande decus iacet
Gentis, cui probitas, cui pudor, et fides,
Cui lapsa aethereo iustitia e polo
Cunctis iuncta sororibus.
Quem non divitiae, non situs potens,
Quo finem implicitis ponere litibus
Assuetus toties, non potuit dolus
Recto flectere tramite.
O fortuna ferox, o dolor o dolor
Quippe ille ille parens occidit occidit
Cumaeum mentus uincere pulverem
Et longos Pylij situs.
Sed nil proficimus flebilibus modis,
Nulli tergeminae stamina virgines
Incorrupta neunt, omnibus imminent
Nigrae sceptra Proserpinae.

Ergo omnis gemitus pectore ab intimo
Prorumpens sileat, sint lachrymæ procul
Nam plenus senio, plenus honoribus
Vitam restituit polo.

AD POLYDORVM FVSCVM.

Duc meum Clio per amœna Tempe
Spiritum, uel per tacitura sacri
Antra Parnasi, bimaris ue ad undas
Acroconinthi.
Hic meæ quæso citharæ loquentes
Temperes neruos, tibiasq; cantus,
Daunio quales dederas olori,
Dum cano Fuscum.
Iam mihi cessas uideor Corinthi
Ire per rupes, gelidosq; lucus,
Quos secant riui, Zephiriq; grato
Flumine mulcent.
Hic decet dulces modulere uersus
Docta testudo, ac humili parumper

Pectore assurgas anima, huic suos dum
Reddis honores.
Cynthius summo proprijs olympo
Solus effulget radijs, et unus
Emicas tota POLydore terra
Alter Apollo.
Nam tibi flaui roseam capilli
Fusce ceruicem decorant, pudorq; est
Regio in uultu, et Tyrio colore
Candida fulgent
Membra. ceu uiuax Amaranthus albis
Lilijs mixtus, celer aut Gelonus
Poculum lactis quoties equino
Sanguine tingit.
Vincis insignem speciose prolem
Trois, et falsa speculatum in unda,
Castior Thesei puero, et pudico
Bellorophonte.
Qua tuas laudes referam camœna.
Quem uiget circum Venus, et timendo

Filius telo, Charitesq; fuso
Crine ~~ma~~dentes.
Qui potes sacras Helicone Musas
Ducere argutis fidibus, choroq;
Entheo permixtus Apollinare
Fingere carmen.
Splendidum magni puerum tonantis
Delium prisci coluere uates,
Nunc tuum sanctis precibus recentes
Numen adorent.

NOVIO ÆGRO
TANTI.

Phœbe, cui castæ decorant corollæ
Aureos crines, decus o Noueni
Agminis, gratum liceat, precamur
Fingere carmen.
Tuq; non paruum miseris leuamen
Grata testudo feriente plectro
Dic uelos, quod iam Nouio iacentes
Alleuet artus.

Barbito Ixion modulante duras
Nescijt penas, posuit prementem
Sisyphus molem. caruere uana
Belides unda.
Vosq; ducentes meliora Parcæ
Fila, Tithoni date uinat annos,
Aut Sibyllinæ numeros arenæ, aut
Nestoris ævum.
Si uigent illi probitas, pudorq; et
Ingeni uirtus, nitidiq; mores,
Quis premit cunctos, uelut occidentes
Lucifer ignes.
Sed pij cantum iuuenis benignæ
Audiunt Parcæ, placidusq; Apollo
Non enim magni pepulere diui
Æqua petentes.
Vunde thus diuis dabimus, dapesq;,
Myrto odoratos cohibente crines,
Siue Baccheas Apio uaienti
Fallere uires.
Iure Latonaq;, Iouisq; clarum

Filium gratis fidibus sanendo,
Et die toto. redeatq; donec
Cynthius idem.

PRÆSAGIVM
AD IOSEPHVM COLLI-
RETICVM TRI-
VMVIRVM IV-
LIENSEM.

Cui sacrum Phœbi decus imminentum
Dura testudo referam laborem,
Quæ mihi uerax Ioue nata summo
Spirat olympo.
Hæc mihi nosit pietas, fideq; I-
osephi, qui res, hominumq; sortem
Iustia lenis moderatur ora.
Colliretea
Gente cui pristum genus, atq; sanguis
Regius, clariq; nitent parentes,
Rura cui, lectoq; redundat omnis
Copia cornu.

Casside hunc Pallas decorat, suisq;
Anguibus, cultoeq; lepore linguae,
Inter et dulces Heliconis umbras
Sentit Apollo.
Hunc nec Hermei liquor omnis equo
Flecteret cursu, neq; uis minaci
Imminens ferro, nec atrox corusco
Fulmen ab axe.
Huic decet tristi modulere uersu.
Quae dabit magni genitor tonantis,
Dum premet lentas Tyrio malignus
Sydere bigas.
Audiet passim miseros fameq;, et
Delijs sterni iaculis, et omni
Labe mortales, grauior nec unq;
Saeuit egestas.
Qua uagis lustrat radijs patentes
Cynthius terras, prius at superni
Imbribus totum cecinere uates
Mergier orbem.

Nec Pyrenei Scythicive dorso
Culminis, celsi ve iugis olympi,
Aut Atlanteo fore montis ullum
Vertice tutum.
Vnde Pyrrhaeo grauius rediret
Saeculum, cunctae tremuere gentes,
Delphicus tantum superaret omne
Cum mare uertex.
Quae Gigantei scelerata proles
Sanguinis, diraeque studiosa caedis,
Et deos temnens meruit, trucisq;
Mensa Tyranni.
Quem pater diuum fenitate denis
Arcadum iussit ululare syluis,
Et superfusa populos, et urbes
Perdidit unda.
Ni Promethidae gemitus, fidesq;
Coniugis luctusq; fuisset, orbae
Gentibus terrae, superis nec ulla
Templa manerent.

Ante q̃ latis premerentur undis
Cuncta, me tristes, modo notus omnis
Sydenum tractus, populi rogant quid
Astra minentur.
Non Erythreæ potior Sybillę
Vox foret, templo nec Apollinari.
Jmbre uix tellus, pluuio ue dixi
Rore madescet.
Ipse, cui septemgemini rotantur
Orbium motus, duce quo nec acres
Jnnocens flammas timet, aut frementem
Nauta Carybdim.
Et graui quanuis rueret tumultu
Orbis, ingenti meritum procella I=
Osephum serues, neq̃ enim micanti
Charior aulæ.

JN HALOSIM JVLIENSEM. Vaticinium 1520. c.

Maximo diuum sata, cui uagantis

Est datum lato cohibere gyro
Syderum motus, et operta certi
Noscere fati.
Julio nuper uitreum ferini
Agminis regem pepulit recessu
Alitum princeps. erit anne longum
Dic Dea regnum.
Surget herboso tibi celsa prato
Delphica Phœbi redimita lauro
Ara, fulgentiq; dabit sabœa
Nubila cœlo.
Non diu partos uoluerum suprema
Rexerit tractus, uetuit nitentes
Impigra Astrœis agitans aristis
Cynthia bigas.
Quod fore ut noris, paphijs micantem
Delium nonis, rapidamq; nubem,
Prosperam cernes quoq; uiperino
Vertice Lunam.

IN CALENDAS
MARTIAS.

Diua gemmato residens olympo,
Tuq; Niloæ moderator undæ,
Martijs quæ lux redeat precamur
Ferte Calendis.
An datum puro, placidoq; cœlo
Ire saxosi per aprica Turni,
Et nouos sacris Dryadum conlis
Carpere flores.
Sydenum Princepsq; decusq; claros
Exeret uultus: at iniquus acri
Juppiter uernas minus occupabit
Frigore terras.
Quin et arctoi, geticiq; cultor
Verticis, tractuq; means eoo
Diuident auras: Pharius superna hæc
Rector ab ora.

AD DRACONEM.

Qui trucem ripa NATisonis hostem
Strauit arctoo metuendus orbi.
Captus est heu heu, modo destitutus
Militte Consul.

Dulcis o Graiæ, Latiæq; linguæ
Fulgor, æterni DRACO dissicis quam
Carceri sortem meditentur altis
Tractibus ignes.
Haud licet tristes reserem laboreſ,
Asperam Helleei, nisi me nitenti
Aureos lauro Dea uincta crines
Fallit ab axe.

AD RAPH. CRASSVM.

Quæ sacram Rocco reseruit aulam
Lux, erat dulci peragenda plectro,
Quæ uago lambit mea Crasse Turnus
Prædia cornu.
Imbre sed raucoq; polo, et conuoca
Destruent uotum face, cui secundi
Sceptra sunt orbis data, tertiq;
Rector olympi.

AD DRACONEM
IN IDVS
FEBRVARIAS.

Cura Musarum noua, dauniq;

Arbiter plectri draco, me rogas quam
Febrius lucem uaga destinarint
Idibus astra
Quam simul laetum thyasis, chorisq;
Rettulit sacrum pueris puellae
Mollibus mixtae nitidi frequentat
Margine Turri.
Lenis eoa fugiens ab ora
Spiritus, tractuq; madens tepenti
Mitibus spargent. leuibusq; grata
Iugera lymphis.
At diem laetum statuet benigno
Cyprin aspectu speculans deum rex
Praesciae ductor monet haec cohortis
Vranieq;.

EPIF.
LIVIANI
IMPE.

1515.

Quid septem gemina nitens corona
Romanae decus Iliaeq; gentis,
Terris imperitans, mariq; Virgo.

Alto pectoris ingemis recessu?
Heu heu quod mihi Liuiane uulnus
Liquisti moriens. diu ruentem
In me uis tua perdomabat orbem.
Qualis Sydereo celer parenti
Saeuos obruit Euius Gigantas.
Heu quis Mars mihi, quae fides relicta?
Omnis fortior eximas dolores.
Te Tritonia proteget, tuosq;
Extendet joue sic iubente fines.
Tu castam, ut solita es, geres iuuentam,
Dum uiuet Mare, dum sacer coruscа
Ibit lampade Cynthius per axem.
At me, qua Lybico minatur angui
Alcides, nitida recepit aula
Diuorum sator. Vnde te supremis
Excelsam speculer stupens triumphis.
O dignam Scythicis diem lapillis.

FINIS.

In Ciuitate Austriae

MDLXVIIII

Hae nouemdecim Odae sunt impressae Venetijs impensis Marci Antonij Moreti 12 Kal. Augusti MDXXIX in 4 cum icone, quae est in principio.

DIVERSORVM
Illustrium ætatis nostrę Poetarum Carmina.

~~NICOLAI MACHERO~~
~~Pij Torojuliensis carmen de~~
~~Morte presb. Asquini et D.~~
~~Joannis de Rubeis~~
~~Carmina~~

De Miseranda nece duorum amantum.

Nox una, et nex una, eadem sors, hora, locusq;
Igne pares, ætate pares, et amore gemellos,
Causa eadem, et fortuna duos sociauit amantes,
Tela tulere eadem uitæ cum uiribus auras,
Mens una, una manus, feruor, furor, impetus unus,
Parq; fuit miseris mœroris amoris arena,
E uenis Venus, et sanguis, calor, et color haustus
Ambæ animæ exanimi unanimes de corpore ierunt,
A' lecto et læto lætę lethenq; perosæ
Abdiderunt propere Elysias simul ora sub oras,
Quam uita atq; animis concordes funere, et umbris

Spirantes eadem per uulnera uulnera Amoris,
Sed Venus in gremium elysia de ualle receptas
Ambrosia alternans alterno ex ubere pauit,
Quæq; reuelarunt discrimine crimen aperto
Immanes animæ manes patientur in æuum.

Hieronimi Amalthæi.

Pulchior e somno rosei flos oris hiabat,
Cum tibi surripui lux mea basiolum,
Ing meis subito lasciuior iste labellis
Dens tuus impressam linquit Hyella notam.
Non impune tuli furtiuum nectar Amoris.
Et sua sic feriens mella tuetur apis.

Edit. Musch. pag. 52.

Fert nitido duo poma sinu formosa Lyconis,
Illa eadem nitido fert duo fraga sinu.
Sunt mammæ duo poma, duo sunt fraga papillæ,
Poma niues, uincunt fraga colore roses.
Hæc Amor exugens, ualeant ait ubera matris,
Dulcius his manat nectar ab uberibus.

† edit. Musch. pag. 52.

+ Lumine Acon dextro, capta est Leonina sinistro,
Et potis est forma uincere uterq; Deos,
Blande puer, lumen quod habes concede puellae.
Sic tu caecus Amor, sic erit illa Venus.

In festum Diui Martini.

Bibere Martini festum iubet optima uina,
Tu solitus nobis optima uina dato,
Contra grammaticos producta est syllaba prima
Bibere, et hoc uitium Criticus esse putat.
Verum ego defendi possum ratione diei,
Bibere nanq; hodie non decet esse breue. ~

Musch. edit. p. 58. †

Trans Styga Tysiphone miserum dū torret Acona,
Et super imposito sulphure flammam acuit,
Ille dolens Herebi centum mirantibus umbris
Clamat. adhuc Gallae saeuior ignis erat. ~

†

Infidum cum Galla ardens abysse Perillum
Et permutatis currere sensit equis,
Protinus induta est animum sine ueste uirilem
Et sequitur cursu, dum fugit, illa, pari,

Vteris, exclamat, frustra calcaribus, alis
Vecta Cupidineis te fugitiue sequor.

Edit. Musch. pag. 39.

+ Mille tibi Doris pascit conchylia ponto,
Mille tibi in syluis pascit Hyantis oues,
Vt cum olim proceresq; inter, gentemq; togatam
Te gremio accipiet Martia Roma suo.
Altera Nympharum tibi uellera tondeat uni,
Altera Sidonio murice tingat oues.

Edit. Musch. pag. 56.

Texebat mihi Galla rosas, nec bina negarat
Basia, cum miseræ labra momordit apis,
Inuida apis, ne turpe puta dulcedine uinci,
Inuida, ne Gallæ læde labella meæ,
Tu si mella tuis occultas roscida cellis,
Cælestem illa suis occulit Ambrosiam. ~.

In calamum uersam cum iam Syringa uideret
Pan Deus, ardori nec superesse modum,
Si placet hanc superi, dixit, mutate figuram,
In tenues flatus me quoq; uertat Amor. ~.

Marci Vasij Foroiuliensis
Ex Franc. Petrarchiu.

O VIRgo formosissima
Quæ Phœbi amicta lumine,
Vellereq; cincta sydenum,
Summo ita places soli, suum
Vt lumen in te clausenit,
Impellit ecce, ut te canam
Amor, sed absq; numine
CHRISTI, ac tuo quid ordiar,
Te, uirgo, dignum? Ergo meæ
Voci, ut benigna es, annue,
Pressoq; fer opem, sim licet
Qui te uoco pulvis ego, tu
Regina cæli, ac cœlitum.
O Virgo prudentissima,
Ac uirginum prudentium
Princeps beatarum, ante te
Mage affluenti lampada
Ferens olino, splendidam,
Scutum, o miserorum, o fugerans

Aura impiam mortalium
Sitim! Tua illa lumina
Quæ facta lachrymis, tui
Videre nati uulnera,
Rebus meis conuerte. Nam
Incertus erro, et undiq
O Diua, de te pendeo.

O uirginum purissima
Virgo, parens, ac filia
Partus tui, quæ lumine
Ornas suprema et infima,
Per te supremi filius
Patris, tuusq idem, sacrum
Morti Æuiternæ Adegemus,
Vitæ redonauit, serens
Choris beatorum. Una enim
Electa es, Tuæ ut uerteres
In gaudium suspiria:
Fac, diua, me felix tuo
Voti potentem numine.

O virginum sanctissima
Affusa dulci dulciter
Rore affluentis gratiae,
Quae comitate humillima
Te deprimens ultro, poli
Suprema adisti sidera,
Vota unde suscipis mea.
Fontem una misericordiae
Solemq; justitiae paris,
Huic sponsa, mater, filia
Fac illius crucis memor,
Illum intimo ut corde ardeam
Diua o beatrix omnium.
O singularis, unica
Virgo, aureum coeli decus,
Qua cum nec ulla contulit
Quot quot fuere, virginum,
Haec proxime attulit pedem:
Tu mente nam coelum pia
Actuq; suspirans, tuum in
Illexti amorem coelitum

Regem, illum utero claudens tuo
Intaminato et aureo,
Defunctus ò tot malis.
Viuam Deo felix, duce
Te, diua uirgo, et auspice.
O uirgo, clara siderum
Lux, hoc procelloso in mari
Vltro citroq; euntibus,
Salutis ostendens iter,
Iugi serena lumine:
Vt uorticoso turbine
* Me pene pontus
Vnum atq; inertem, ah non uides?
Da, uirgo, ne tuus meo
Hostis dolore rideat,
Sisq; ò memor, deûm, illius
Manu ut redimeret hos, tuo
Sumpsisse carnem è corpore.
O uirgo, quot iam lacrymas
Mitesue nequicq; preces
Effudi, ineptiens meæ

Dispendio uitae graui,
Nempe. ex quo ad Arni flumina
Sum natus. infelix, uagus,
Semper alienum hausi aëra;
Mortalis in causa decor
Puella, Amorq3. adesq obsecro
O sacra et alma uirgo. nam
Trudit dies diem, ac mihi
Leui ocyora anordine
Obire pergunt tempora.
O uirgo. hem illa in puluerem
Redacta, quae nunc, ut mei
Causa est doloris, sic meo
Cordi illa uiuens intulit
Amenti amanti, ac perdito
Cum lachrymis suspiria
Mei, meorumq3, ut proba
Vltro malorum negligens,
Eia ergo tu coeli potens
Ifera. ac Dea. da iam lachrymis
Finem meis. sic debitis

Te laudibus sequor libens
Salutis authorem meæ.
O uirgo, spes certissima,
Te humillime inuocantium,
Meiq; præsertim, tuo
Nempe anchora uelut sacra,
Fidentis alma numine,
Ades, oro, ne ue indignitas
Mea obsit, ægro quin feras
Opem, Medusa, Errorq; me
Nam uertit ac conuertit in
Humore inanum lubricum
Marmor, meum cor lachrymis
Imple piis, ut assequi
Hinc uera possim gaudia.
O uirgo, ut humanissima,
Sic intumentis unice
Diua hostis insolentiæ,
Communis exordij te amor
Ah moueat, ac promoueat, ut
Adsis reo, sed anxio
Frugem reuerti ad optimam,

Te nempe uirgo si duce
Emancipatus igneos
Ictus amoris exeam
Per aes libramq; me tibi
Tuoq; nomini hanc chelim Æ-
ternum dico. atq; dedico.
O Virgo. iam dies mihi
Magnis itineribus uolant
Mortem aduertentes. cui, uelim
Nolim, necesse est obsequi,
Me filio o mater tuo
Commenda. ut aeterna meam
Quiete donet spiritum. ~

Edit. Musch. pag. 50. Amalthej Epigramma.

Perspicuo in uitro puluis qui diuidit horas,
et uagus angustũ sepe recurrit iter.
Olim erat Alcippus, Gallę qui ut uidit
Arsit, et est cæco factus ab igne oculos cinis.
Irrequiete cinis, miseros testabere amantes
More tuo nulla posse quiete frui.

Georgij Sabini epigramma.
de Varijs amoribus.

Gallus amat celerem pede non remorante puellã,
Quæ leuis est certis ac magis apta modis.
Hispano magis illa placet, cui forma benigna est
Cui venus ex oculis semp amica micat.
At Italus timidæ lætatur amore puellæ
Dulcia quæ veneris prelia sepe fugit.
Virgo sed audaciquę prouocat ore maritum
Illa est Germano dulcis amica uiro.

RHETORICORVM ARISTOTELIS

Liber Primus

M. ANTONIO MAIORAGIO

Interprete.

Epigramma
Octauiani Meniani.

Flore noua, et uarijs hiberno frigore virgo
Adrias effundit plena canistra rosis.
Datq; inter gelidæ carentia munera brumæ
Intempestiuas, cernere ueris opes.
Quid premere Imperio nequeas pulcherrima virgo
Si cedit rerũ iã tibi magna parens.
Arbitrioq; tuo se Qmittentia cursus
Atq; uices obeunt ipsa elemẽta nouas.

Eiusdem.

Cur faculam φιλαρόσ prebẽtẽ lumina mẽsę
extinxe, et thalamũ luce carere doles.
An nox horrescat tenebris ubi Varmia tria
Aut ubi continuis ignibus ipse cremor est.
Tu potius cæcus, si nõ ea lumina cernis,
Vel quæ sub nostro pectore flamma fuit.
Quare aut ne accende, aut si uis accẽdere,
Illius ex oculis, quęre uel igne meo flamma

In Selinū Turcarū regē.

Hieronymi Donzellini.

Epigramma.

Luna ego, me mortis circumdedit undique terror
et quò confugiam nō patet orbe locus.
Per terrā fugiam? Leo saeuit maximus alis notis
Per mare? Stant Venetum carbasa tenta
Aëra per uacuū? uolucrū Regina fugabit.
Per caelū? Petrus regna beata tenet.
Quid faciā moneas? redde oībus oīa, amicū
Te excipiet caelū, pontus, et aether humus.
Ki facias Stix atra manet, Lethaeque regna
Cocythus, Phlegethon, Cerberus, Eumenides.

Octauiani Alenini.

Ad Patriarch. Grimanium

Virtutis Grimane tuae certissimus haeres
Haeres speratus muneris: astra tenet.
Ne doleas: nam qui fuerat te iudice dignus
Dignū etiā se se Iuppiter ipse putat.
At te nullius iam successoris egentem
Aeternū terris dīq superesse uolunt.

Germanici epigramma.

Thrax puer astricto glacie cum ludit in Hebro
Frigore concretas pondere rupit aquas.
Dumque imae partes rapido trahere nec ab amne
Abscidit tenerum lubrica testa caput.
Orba quod inventum mater dum conderet
Hoc peperi flammis, cetera, dixit aquis urna.

Diuiti omnia adsunt, ut
apud Plotaeum his uersibus.

Epicharmus quidem Deos esse dicit
Ventos, solem, terram, aquam, ignem, stillas.
Ego autem utilis esse Deos arbitror
Argentum nostrum, et aurum,
Nam illos si collocaueris in domum
Pete quicquid uolis assequeris omnia,
Sic enim uel ipsos Deos habebis ministros.

Artem Rhetoricam esse.

RHETorica Dialecticae ex altera parte respondet. ambae.n. de in eiusmodi rebus sunt, quae a cunctis hominibus quodammodo cognosci, atq; intelligi possunt: nec sunt in aliqua definita, ac certa scientia. Quocirca omnes homines utrarunq; sunt aliquo modo participes. omnes.n. aliquo usq; et exquirere, et rationem reddere: et defendere, et accusare aggrediuntur. at ex imperitorum numero quidam haec temere, casuq; faciunt: quidam autem habitu quodam animi, longo usu comparato. cum autem haec utroq; modo fieri contingat, perspicuum est, certa uia, atq; arte comprehendi posse. Licet.n. causam intueri, cur et qui ex usu, et qui fortuito haec faciunt, id, quod uolunt, assequantur. hoc autem ipsum iam artes opus esse nemo est quin fateatur.

Artem Rhetoricam ab alijs esse imperfecte traditam.

Sed qui hactenus de arte dicendi conscripserunt: paruam quandam eius particulam tradiderunt, probationes n. solae ad arte pertinet, reliqua uero sunt additamenta. at isti nihil de enthymematibus loquuntur, quod corpus est, ac fundamentum fidei faciendae, de ijs uero, quae sunt extra rem posita, plurima pertractant: nam criminatio, misericordia, iracundia, caeteraq; huiusmodi animi perturbationes neuaq; ipsius rei propriae sunt, sed ad nouentum iudicem pertinent. Quod si id in omnibus iudicijs fieret, quod in aliquibus ciuitatibus etiam hoc tempore fit, atq; in illis praecipue, quae bonis legibus fundatae sunt, nihil sane isti haberent; de quo uerbum facere possent. omnes n. existimant, legibus hoc cauere oportere: quidam etiam eo utuntur, et prohibet oratorem quicq; extra causam dicere, quemadmodum Athenis fit in Areopago, et recte quidem hoc sentiunt: neq; n. conuenit iudicem distorquere,

atq;

atq; inflectere ad indignationem, uel inuidiam uel misericordiam. idem n. est, ac si quis eam, qua usum est, regulam obliquam ac tortuosam efficeret. Præterea nõ dubium est, eius, qui controuersiã habet, nullas alias esse partes: quàm docere, rem aut esse, aut non esse, aut factam aut non factam fuisse. utrùm autem magna sit an parua, iusta an iniusta, si lator legis non definiuit, ipsum per se iudicem intelligere oportet, non autem ab actoribus discere. Maximè uerò expedit bene institutas leges oia quæcũq; possunt, complecti, ac definire, minimãq; partem ipsis iudicibus relinquere primò, quia longe facilius est, unum aut paucos inuenire, quàm multos, qui bene sentiant, et leges ferre, ac uerè iudicare possint: deinde, quia legum lationes longo tempore, diligentiq; consideratione fiunt, iudicia uerò subita atq; repentina sunt, ut difficile sit ipsos disceptatores æquitatem, atq; utilitatem rectè perspicere, ac tueri. illud tamen maximum omnium, quòd legislatoris iudicium non de singulis, neq; de præsentibus rebus est, sed de futuris, et de universo genere, sententiæ uerò moderator

et iudex

et iudex de presentibus et definitis rebus discep-
tant, ac statuunt, qui sæpenumero uel amore
uel odio, uel utilitate propria mouentur ita,
ut nullo pacto amplius ueritatem intelligere, ac
uidere satis queant, cùm propria uoluptas, aut
molestia uero iudicio tenebras offundat. In
cæteris igitur rebus (ut antea dixi) quammi-
nimis iudicem ipsum dominum constituere
oportet. uerùm utrùm facta res sit an nõ facta,
futura an non futura, sit nec ne sit, iudicibus
ipsis omnino statuendum relinquere necesse est,
neq; enim ullo modo fieri potest, ut hæc legislator
præuideat. Quæ cum ita se habeant: perspi-
cuum est, eos ad artem ea reducere, quæ sunt
extra propositam materiam, quicunq; res alias
explicant, ut quid proœmium, quid narrationem
habere oporteat, et quid unaqueq; aliarũ ptiũ.
nihil enim aliud sibi proponunt, quàm ut iudicẽ
aliquo modo afficiant. de artificiosis uerò proba-
tionibus ne uerbum quidem faciunt, quibus
solis acer in argumentationibus, et argutus ora-
tor fit. Atq; hac de causa cùm eadem uia
atq; ratione deliberationes, et iudicia tractẽtur:
sintq;

sitq; deliberationis tractatio speciosior, et ciuitatibus utilior, quàm conuentorum et iudiciorum: de illa quidem nihil dicunt, de iudiciis autem omnes artem conscribere aggrediuntur: nam in deliberatiuo genere longè minus prodest ea, quæ sunt extra causam, dicere; minusq; callidi-tatis, ac fallaciæ capax est sententiæ dictio, quàm iudicium, sed magis aperta est, ac popularis. hîc enim disceptator ipse de suis, ac propriis rebus iudicat. itaq; nihil aliud opus est, quàm ostendere, rem ita se habere, quemadmodum is ait, qui sententiam dicit. in iudicijs uerò nequaq; hoc satis est, sed auditoris animum occupare permagni interest, quoniam de alienis rebus futurum est iudicium, itaq; sæpe iudices ad uoluptatem sese referentes, et ad gratiam audientes, litigantibus gratificantur, non uerè iudicant. Atq; hoc in causa est, ut multis in locis (sicut antea dixi) lex prohibeat, aliquid extra causam dicere, quod in sententijs ipsi disceptatores, quorum de re agitur, satis diligenter obseruat.

iam

Iam uero illud certum, atq; exploratum est, eam uiam atq; rationem, quae ad artem pertinet, totam in probationibus esse positam. probatio autem ac fides, quaedam est argumenti conclusio. tunc n. maximè credimus, cùm rectè conclusum esse putamus. Rhetorica ~~porro~~ porro conclusio, probatio q; uocatur enthymema: hoc enim omnium probationum plurimu ualet. Est autem enthymema syllogismus, ac ratiocinatio quaedam: de omni uero syllogismo tractare Dialecticae proprium est uel uniuersè, uel certè cuiusdam partis eius. Non dubium est igitur, eum, qui perspiciendi facultatem habet, ex quibus propositionibus, et quo pacto collocatis syllogismus fiat, acerrimum in argumentando, et argutissimum oratorem futurum: modò praeterea intelligat, quae sit materia, quam tractent: et in qua uersentur enthymemata, et quomodo à demonstrationis syllogismis distinguantur, eiusdem enim facultatis est, et quid uerum, et quid uerisimile sit, intelligere. Huc accedit, quòd homines ipsi à natura ad ueritatem satis informati sunt, et in maiori rerum parte ueritatem consequuntur, quapp eiusdem hominis est, qui

ad

ad uerum conijciendum aptus sit. etiam ad res probabiles ita se habere. ut facilè eas indagare queat. Jam igitur cur ij. qui de arte dicendi scribunt, quæ sunt extra causam, persequuntur, et cur ad iudiciale genus magis inclinarunt, satis ostensum est. — ~

Rhetoricam utilem esse.

Vtilis est autem Rhetorica proptérea quód resueræ, ac iustæ natura meliores ac potentiores sunt, quam contrariæ. quòd si non rectè iudicia exerceantur, necesse est, eas a falsis et iniquis superari. hoc autem uituperatione ac reprehensione dignũ est. prætérea apud quosdas homines, etiam si exquisitam scientiam haberemus, non facile esset argumentis, ab ea ductis, dicendo persuadere. quæ enim à scientia proficiscitur oratio, munus, operamq; doctoris requirit, quod in persuadendo fieri non potest. Sed omnem probationem, et orationem à communibus ac probabilibus ducere opus est, ut in Topicis etiam diximus, cùm doceremus, quómodo cum imperita multitudine congrediendum est. Jam uerò etiam opus est. res contrarias dicendo persuadere posse, quemàdmodum in syllogismis ac disserendi ratione fieri solet.

non

non quidem, ut utrung faciamus, neq. n. quæ
mala sunt, persuadere oportet, sed ne lateat nos,
quomodo hoc fieri possit: et siquis huiusmodi
oratione non iuste utatur, eam refellere ualeamus.
Ex alijs autem artibus nulla est, quæ in con-
trarias partes disserat, uenim Dialectica, ac
Rhetorica tantum hoc proprium est, ambæ. n.
eodem modo in utrang partem disserunt, et
contraria colligunt, sed tamen res, quæ his
artibus subiectæ sunt, non eodem modo se
habent: semper enim quæ uera ac melio-
res natura sunt, illæ facilius etiam probantur,
et persuadentur: dico autem, ut generatim,
et plenung fit: Præterea si turpe est homini
non posse sibi ipsum corpore opitulari: quanto
turpius est oratione se defendere non posse:
quæ magis q. usus corporis, hominis propria est?
Quod siquis obijciat maxima incommoda eum
importaturum, qui iniuste hac dicendi facul-
tate utatur, hoc iam commune est cum
alijs bonis omnibus, præter uirtutem, et cum
eis præcipuè, quæ maximas utilitates adferre solet:
ut

ut cum fortitudine corporis, cum bona valetudine, cum divitijs, cum arte imperatoria, quibus si iustè quis utatur, plurimum prodesse, sin iniustè, non mediocriter obesse solet. — — —

Iam igitur dicendi artem non esse aliquo ~~modo~~ certo ac definito genere, sicuti neq; Dialectica est, et magnopere utilem esse, perspicuum est. Praterea uero officium eius esse non persuadere, sed ea uidere, quæ ad persuadendum accommodata sint: quod etiam in alijs omnibus artibus usu uenit: neq; enim medici officium est sanare, sed usq; eò rem perducere, quò ratio curandi patitur: non fieri potest, ut is benè, atq; ex arte curetur, qui bonam valetudinem recuperare nullo modo possit. Illud etiam manifestum est, eiusdem artis esse, et quod appositum est ad persuadendum, et quod uidetur appositum inuenire, quemádmodú Dialecticæ est uerum syllogismum, et qui uerus uidetur, intelligere: fallax enim et captiosus disputator non ex facultate, sed ex uoluntate atq; delectu debet æstimari: sed ea est differentia, quòd in arte dicendi tam is, qui fallacibus

cibus utitur argumentis, quàm is, qui scientia contentus, eas refugit, orator vocatur: in disserendi verò ratione distincta sunt nomina: nam qui studio fallendi ducitur, sophista. qui autem facultatem quidem habet fallendi, sed ea non utitur, Dialecticus appellatur. Sed age iam de ipsa arte dicere aggrediamur, et quomodo, quibusq; argumentationibus ea, quæ proposita sunt, assequi poterimus. Rursus ergo, ~~ea, quæ proposita sunt~~ tanq; ~~de integro~~ à principio, naturam eius definiendo aperiamus. deinde etiam de reliquis dicamus.

Rhetorica quid sit.

EST igitur Rhetorica uis quædam, ac facultas inueniendi, quid in quaq; re sit ad persuadendum accommodatum: hoc enim nullius artis alterius officium est: nam artes aliæ singulæ tantum ea docere, ac probare contendunt, quæ materiæ illius sunt, in qua uersantur: ut medicina, quid salubre, quid insalubre sit: Geometria, quæ sint euenta, quæ magnitudinibus accidunt: Arithmetica

rithmetica numeros, eodem modo aliæ artes, et scientiæ: Rhetorica uerò de omni, perè dixerim, proposita quæstione appositè ad persuadendum dicere potest. Atq; ideò dicimus, eam non in aliquo proprio, aut definito genere artis suæ uim habere.

Duas esse Probationes: unam artificiosam: alteram artis expertem.

Probationum autem aliæ quidem expertes artis, aliæ uerò artificiosæ sunt. Expertes artis eas uoco, quæ nostra opera non pariuntur, sed extrinsecus assumuntur, ut testimonia, et quæstiones, et eius generis cæteræ: Artificiosas autè eas, quæ artis præsidio discimus, et cùm inhæreant in ipsa re, reperiri industria nostra, atq; inde eui possunt. ita in superiore genere de tractandis argumentis, in hoc etiam de inueniendis cogitatum est. —

Earum uerò Probationum, quas dicendo acquirimus, tria genera sunt, nam aliæ in uita, ac moribus oratoris positæ sunt: aliæ in permouendo, atq; af-

ficiendo

ficiendo, prout opus fuerit, auditore: aliae denique in ipsa oratione: cum aut probatur aliquid, aut probari videtur. Quae à vita, et moribus probatio nascitur, ea tunc fit: cum ita habetur oratio, ut eum, qui dicit, dignum, cui fides habeatur, videri faciat. probis enim viris, et magis et celerius credimus: atq; hoc generatim in omnibus quidem rebus: at in iis praecipue, quae certo scire non possunt, sed varie traduntur, omnino bonorum virorum sententiis acquiescimus. Hoc autem, etiam ipso genere orationis consequi oportet, neq; satis est oratorem ante conceptam de se bonam opinionem ad dicendum adferre. neq; enim audiendi sunt quidam artis scriptores, qui orationis ante perfectam probitatem in arte collocant, tanq; si boni mores ad tempus orationis expressi, nullam ad persuadendum vim haberent; quin ausim dicere, maximam ferè omnium vim fidei faciendae in moribus

exprimendis

exprimendis esse positam. Alterum genus probationis, quod ab auditoribus proficiscitur, fit, cùm motum aliquem animi miscet oratio. neq; enim eodem modo de aliqua re iudicamus; cùm mœremus, et gaudemus, aut cùm diligimus et odio prosequimur: qua in re una tantùm eos laborasse dicimus, qui hactenus de Arte dicendi conscripserunt. Sed de his omnibus sigillatim tractabimus, cùm motiones animorum explicabimus; tertium probationis genus oratione fit; cùm aut ue non, aut quod ueri speciem habet, concludimus, ex eis argumenta ducentes, quæ in quaq; re sunt ad persuadendum accommodata. Cùm igitur omnes artificiosæ probationes per hæc fiant: perspicuum est, eum solum hæc tria consequi posse, qui differendi rationem et morum atq; uirtutum cognitionem, et perturbationum animi

naturam

naturam perceperit: ut sciat, quid unaqueq
perturbatio sit, et qualis, et ex quibus excitetur,
et quomodo. Itaq fit, ut Rhetorica sit propago
quædam, et quasi pullulatio Dialecticæ: et
facultatis eius, quæ de moribus tractat,
quam recte ciuilem scientiam appellabimus.
atq ideo Rhetorica sibi habitum, ac formam
scientiæ ciuilis inducit: et qui huic arti
incumbunt, partim ignoratione rerum,
partim inani gloria ducti, partim alijs
etiam humanis causis ciuilem se tenere
scientiam profitentur: cum particula tan-
tum quædam et imago Dialecticæ sit,
quemadmodum initio diximus. neutra
enim earum alicuius definitæ rei scientia
est; ut quærat quomodo res ea sese habeat:
sed facultates quædam sunt inueniendi,
quid in unaquaq re probabiliter dici
possit. Iam igitur de utriusq ui ac potes-
tate, quoq modo inter se coniunctæ sint,
satis

satis (ut opinor) dictum est. In probationibus autem, quæ aut uere demonstrant, aut tantum uidentur demonstrare, quemadmodum in dialecticis inductio est, et uerus syllogismus: ita etiam in hac arte: exemplum enim inductio est, enthymema uero syllogimus: uoco autem ego enthymema quidem oratorium syllogismum, exemplum autem inductionem oratoriam. omnes enim oratores cum aliquid dicendo probare uolunt, aut exemplis: aut enthymematibus utuntur, et præter hæc nihil habent. Quare si omnino necesse est, eum, qui probare aliquid uelit, aut syllogismo, aut inductione uti, quod ex iis, quæ sunt a nobis in libris Analyticis explicata, perspicuum est: necessitas cogit, ut utriusq; illorum natura utriq; eorq; par, atq; eadem sit. Quæ autem differentia sit exempli, et enthymematis facile ex Topicis intelligi

potest

potest. Ibi enim de syllogismo, et inductione iam antea dictum est. nam cum ex pluribus, et similibus ita, ut uolumus, rem se habere ostendimus, ibi quidem inductio est, at in hac arte exemplum. neq; illud dubium est, artem ipsam facultatemq; dicendi hoc utunq; in se bonum habere, ut enim in libris de disserendi ratione, quos Methodicos inscripsimus, iam à nobis antea dictum est, sic etiam in ijs de Arte dicendi res se habet. Cùm uerò quibusdam propositis, aliud quiddam ab eis eorq; causa contingit eò, quòd illa uel generatim uera sint, uel plerumq; fiant; in Dialectica quidem syllogismus, in Rhetorica uerò enthymema uocatur; sunt enim dictiones quædam oratoriæ, quæ potissimum exemplis constant; sunt etiam, quæ totæ argumentis, et enthymematibus conficiantur, sicuti oratores quidam exemplis magis,

quidam

quidam argumentis delectantur. orationes autem, quæ constant exemplis, sunt quidem ad dicendum accommodatæ non minus, q̃ aliæ, sed illæ, quæ sunt enthymematibus refertæ, maiore quodam impetu animos commouent. Neu̇ quæ sit utriusq̃ causa, quoq̃ modo sit utroq̃ utendum, alio in loco postea dicemus. Nunc autem de ijs, quæ tractare cepimus, magis enucleatè, distinctèq̃ disseramus.

Quæ sit materia, et forma enthymematis.

Ex Tit. de Just. et Jur.

§. 1. Justitia est.

Jus suum cuique tribuendi hoc proprium munus est, et quasi insigne iustitiae, per quod ab alijs uirtutibus secernitur. Sicut enim propugnare ista est proprium constituens fortitudinem, in sermone et gestu seruare decorem, est proprium constituens modestiam, sicque de alijs uirtutibus, ita suum cuique tribuere, est proprium constituens iustitiam. nam ad habitum non ad actum respicimus. Proinde una omnium uirtutum iustitia alienum bonum esse dr, quoniam ad alium pertinet, quippe multi in proprijs uirtute uti potuerunt, nihil quod uitio uerti posset, admittentes: at uero in ijs, quae cum alio transigenda sunt, non item. Possum enim mihi ipsi esse prudens, fortis, modestus, at iustitia, nisi ad alium referatur, non erit uirtus. Quapp nemo iustus erit, nisi in alterum, tribuendo ei, q suum est. in quo omnium

legum

legum ratio consistit.

In versic. Jus suum. Accurs. non inepte exponit ius suum, hoc est, meritum, quia iustitia tribuit cuique, q ipse meruit, siue premio afficiendi sint boni, siue pœna mali. M

In §. Sed ius quidem. tit. de uir. nat. gent. et ciui. in versic. Nostrum ius.

Nostrum ius p qndam scilicet antonomasiam, sic cu urbem dicimus, Roma intelligitur, cum magistratu, Pretor. Hinc pro regula annotant, quotiescuque fit mentio simpliciter iuris ciuilis, intelligendu ee de ciuili Romanor, idque prærogatiuæ merito maiestas et amplitudo pop. Romani habere debet. unde consequitur uerbum æquiuocum, siue (ut Græci dicunt) ὁμώνυμον, q multa significat in dubio sumi in ptem digniorem, et potentiorem.

In §. Jus aut gentium.
in versic. pene contractus.

Pene dr ab Imp.re pp verborum et literarum obligones, contractum emphyteuticum, et sponsalitiam largitatem.

In §. Sed et quod. in versic. legis vigorem.

Quamvis gnatr hic textus loquatur, hoc tn non d illicentioso, sed licentioso principis placito intelligendum est neq; n omne q principi placet legis habet vigorem, et pro lege servandum est sed id tantum q ex equo et bono, nec honesti carceres excedente, legis condendae animo constitutum est, quodq; non pugnat cum vire nat.lis et honestatis formula.

Ex tit. d iur. nat. gent. et ciuil.
ex §. sed iis quidem.

Notandum est in isto textu tritū illud prouerb. rōnaliū philosophorū, scilicet q analogum stat pro significato suo famosiori. ut hic exemplificatur, et eodem modo cū dr Apostolus. intelligit Paulus, cū sapiens. dr Salomon, cū philosophus, intelligitur Aristoteles. et ex isto patet q si legatum sit ecclīæ aliquid sine specificatione, intelligitur d ecclīa principaliori, ut metropolitana uel cathedrali. j. d act §. item mista.

Ex lit. quib. non est per.
facer. testam. §. Preterea.

Furiosus et mente captus differunt sic.
Furiosus rabie quadam animi agitatur,
Mentecaptus magis inquiete est, nullaq;
extrinseca signa ostendit, idemq; est
qui et demens. glos. §. Preterea lit. eo.

edit. p. 36. Musch.

In Rodulphum Noricum bibacissimum Potorem.

Plenus Phalerno, quem uidetis, urceus
Olim fuit Rodulphus ille Noricus,
Qui cæteris bibacior potoribus
Palmam ferebat semper inter ebrios,
Is æstuante sole sub Canicula
Dum mente læta, dum solutus omnibus
Curis uetusto proluebat se mero,
Quo dulcius, flagrantius, potentius
Cretæ feracis non tulere pampini
Clausis repente faucium meatibus
Et spiritu in præcordijs coërcito
Dictæo obiuit dolio tumentior,
Cuius cadauer saturo obesius sue
Cum molle tandem putuisset in lutum
Rota peritus artifex, uolubili
Hunc tam uenustum fabrefecit urceum
Tuo liæe dedicatum uectari. H. A. 2

In Halosim siue
Expugnationem Osopi arcis
Hier.i Sauorg.i uirtutis defensæ.

Quà patrius lambit uernantia culta Varamus,
Et passim uitreo excurrit pulcherrimus amne
Tili auentæis confundens nomina lymphis:
Lusimus impubi flammas, quibus arsimus, æuo:
Dum Venus insanis exussit uiscera tædis:
At nunc imbelles animos, et mollia corda
Ardor agit diri memoranda in prælia Martis:
Tu modò Calliope ~~nostri~~ insueti uestigia gressus
Læta agedum sequere, atq; ausis illaberis nris:
Dum canimus magni nullo peritura sub æuo
Facta Sauorgnani, quæritaq; laude trophæa:
Ut ~~dec~~ terga impulerit domitas dare barbara
Cæsaris ~~auspicio in cædes et funera missas~~ infausta missas in funera iusturmas:
Atq; arcem ~~hostili~~ diri illæsam seruarit ab hoste:
Tuq; adeò nostris spes sola Hieronyme Musis
Qui nomen, clariq; refers decora alta parentis;
Sic tibi purpureo ~~sacros~~ ~~radiant~~ diademate crines
~~Maximus exornat Pastor, quo Roma superbit:~~ cingat
Pastor, cui magni est custodia credita mundi

filii linquunt otia curae
uacat et sacri concedunt otia curae
Si qua tibi linquunt ingentes otia curae,
cantus in lexeri nomen
Dum conor patrium mentes uirtutis honoris
Carmine perpetuo saeclis mandare futuris
Beater adi, placidusque meis allaberi caeptis
Adriacis Venetos
Viderat Hesperijs Caesar feliciter oris
Ocia ducentis positis mitissima bellis
Hadriacos proceres terris pelagoque potentes
altos
Romuleaeque priscos aequantes laudis honoris.
Caesar et
Unde illi inuidiae stimulis corruptus amaris
Exacuit longo torpentia corda ueterno,
acri illos acri diro
Aggredire in Venetos bellandi incanduit aestu:
Protinus inde feros in prelia Teutonas amat
Ductorique sui anti alios iubet agminis esse
Christophorum claro prognatum sanguine auorum
Assuetum Martis caput obiectari periclis,
Qui celer imperio parens ac iussa facessens
Caesaris arm innumero Germanos militi fines
Egreditur multa procerum comitante cohorte:
Hic ferri cupidus, caedisque, et sanguinis ardens
Plurima post secum tormenta aerata trahebat
Horrida terrificum tormenta minantia bellum
Nobilius nasci haud potuit si respicis ortum
Sin obitum, haud potuit uilius illa mori = F. 57.

Illi alacris
Impiger hic primum Iulaeas attigit Alces
Dumque huc ardentes oculos convertit, et illuc
Miratur Montem, cuius stat vertice summo
Arx excelsa ~~sup~~ ~~castris~~ saxis extructa superbis,
Et fluvio, et validis lati circumdata muris:
Hunc Osopum prisci dixerunt nomine Montem
Interea ~~ignorat quidagat, nec deserat arcem~~ dubio montis discrimini pendet
An ~~iungat Socias Hyspano~~ potius in comissa agat militi dextras,
Hyspano miseris Italos grassante minis:
Haec etenim Caesar mandata iniunxerat illi

†

In funere Helenae Gurgae
Savorgnanae à vexillo
in propriis aedibus misere trucidatae
à Camillo Gurgo fre d'anno, 1579,

Infelix Helena e Gurgis natalibus orta
Inde Savorgnano iuncta puella viro.
Post tamen amplexu chari viduata mariti,
Inque novi cupiens coniugis ire manu.
Proh dolor occubuit paternae vulnere dextrae
Et propria heu roseo tincta cruore lavat.
Quique sibi dudum connubia lita parabat
Felici in thalamo nunc iacet in tumulo. #

/ Far tutto q.llo dal canto nro che si ci appartiene.
/ Desinar co alcuno così alla domestica.
/ Tremare à verga, à verga.
/ Mandar ad effetto.
/ Cosa più agevole, più riuscibile, e
men pericolosa, anzi sicurissima.
/ Fornire il restante dell'opera.
/ Dar ordine spacciatamente.
/ Intender minutamente il tutto
/ Huomo di buona, e di benigna natura.
/ Menar allegra vita.
/ Se si dice tre volte nell'orecchio à un
cane, uo rinegare il cielo, se nō è spirito.
/ I danari oggidì sono più cari che'l sangue,
e tenseue più conto che dell'anima.
/ Doue nō è rimedio, conuien darsi pace.
/ Hauer una lingua che taia, e fende.
/ Mai nō si caua dlle rapa sangue.
/ La botte conuien che getti dl vino ch'ella hà
/ Huomo più da poco che Maso, che si lasciaua
fuggir i pesci cotti. / vin bianco, e vermiglio.
/ Andar in dilegno, come spirito. 2
/ Ota cheta cicala. 2 D. pescoccia, e belloccia.
come una rosa. 2

Belle maniere di dire et Prouerbij. ꝛc.

Tener in festa alcuno. cioè eẽr allegro.
Esser fatto il ritratto de la manincornia.
Misurar gli altri con le sue misure.
Sentirsi à certi tempi in succhio.
Esser sprucchiato, et attillato.
Succhiar, stringer, et morder alc.º à uoglia sua.
Vecchio rimbambito col capo nella fossa.
Burlar e balzar alc.º com' una palla di uẽto.
Esser morto, spolpato, et consumato
Viso di ranocchia. — Morir de' casi altrui. —
Non mãcar continuamẽte di seruir, et corteggiar
Beccarsi il cerueello. —
Non hauer uena che ci pensi.
Sentirsi rinuenire in un certo modo.
Pillicar, uezzeggiar alc.ª
Riuscirne con poco honore.
Tornar tutto à utile, e honor d'alc.º
Donna da marito. ꝛ
Porre innanzi un partito nobile, et ricco.

Se la gatta non hauisse speranza di dar al fine la stretta al topo, nõ pigliarebbe solazzo di trastullarsi con esso p.a ma li sa buon quel trastullo, perche ella sà doue gli habbia da riuscire: cosi le donne si pigliano qualche diletto di li parolini, e de li carizzi che si fan loro, quãdo li ueggano, e sentano che alla fine le s'hanno à risoluere in cosa di maggior nerbo, altrimenti ne fan quel conto che di cosa che porti noia. et uoglio dir un punto più oltra che si come il sol di Mzo nuoce, perche cõmoue gli humori, e non gli risolue, cosi il ruzzar dei uecchi a le donne è noioso, perche gli aguzza la uoglia e non le satia. 2

Venir pietà de casi altrui. 2c.

Entrar in farnetico. 2

Cerchar qualche trastullo cõ uergogna.

Fanciulla al tempo nõ maritata, si marita spesso caualcata. 2c. Proueb.

Esser in ragionamento di mogliazzi.

/ Star à disagio. Romoreggiar, far segno d'allegrezza
/ Esser risoluto d'ammogliar alc.° in qualunq modo.
/ ò fortuna qnto tempo hai da pigliarti
scherzo de' casi miei?
/ Viver con pericolo di la vita miseramente.
/ Esser fatto con gran sonaglio ribello.
/ Fin dal latte cotanto amai, e amerò sempre
finche spirto sarà in qste ossa.
/ Spiegarsi, e metterselo à piazze il liscio.
/ In che più si conosce la nobiltà d'un cuore
ch'è in amare chi ama.
/ Sciagurato. pezzo di carne senza occhi.
/ Non esser da ciò. 2
/ Gustar li solazzi d'Amore. 2.
/ Pigliar lo ꝑtito che la sorte mette dinanzi.
/ Compianger con alc.° la sua sorte.
/ Bozzina di donne 2
/ Non esser degno de l'ombra altrui.
/ Rodersi le dita ꝑ rabbia.
/ Far trasparer le cose d'altro colore che
le non sono.
/ Star tutto sospeso di quel che segua.

/ Tornare il parentado. — Qui stà il pñto.
/ Leuar se non à di alto.
/ Hauer un pro mala incarnatione.
/ Persona ben fornita à massentia in panni lini
/ Mona schifa'l poco
/ Se tu hai cosi grandi l'altre cose, come tu hai la bocca, i Paperi possono menare à notar le oche, non che à bere.
/ Ti uenga il uermocane.
/ Io mi risento tutto qnto.
/ Hora m'aueggio io, ch'io sono inuecchiato che le gambe nõ mi dicono più il uero.
/ Temporeggiar, e andar à i uerti di alc°.
/ Durar fatica à guadagnar.
/ Questi son ragionamenti da ueglia.
/ Donna più brutta che'l poccato.
/ Informar à pieno alc°. di un fatto.
/ Dar il cuore di far una facenda.
/ Come s'apre la bocca hoggidì ogniuno appunta, ogniuno suggella, ogniuno ribadisce.
/ Amor caua gli huõi dal seminato.
Rimaner come le mani piene di uento.

Prouerbij.

Tal pera mangia il padre ch'al figliuolo allega i denti. Prouerb.

Egli ostigne piu la camiscia ch la gonella.

A Roma nõ si ligano le uigne cõ li salciccie.

Tutto il mondo è paese, et nõ si getta il lardo à cani in luogo alcuno. ~

Comprar la gatta nel sacco. Prouerb.

Infenocchiar alc.° cõ belle parole.

Chi se colga con li cani, alla fine si leua con le pulci. Prouerb cioe chi s'impaccia cõ gente bassa, si auilisce.

Guardar ogni cosa p sottile.

Romper primo il giaccio.

Farsi in contro ad'alc.° cõ un sacco di carte.

La uà da marinaro à galeotto.

è meglio che'l pane, et piu fedel ch la morte

Le puttane sono come il carbone che ò coce, ò tinge. Prouerb.

Et delle volpi uecchie si pigliano.

Par ad'intender il bianco p il nero.

Rifar la pariglia ad'alc.° ~

/ Rendere il cambio. — dar ad usura.
/ Cosa da far scappare la patienza al'asino.
/ Parer proprio un piouano, ò arciprete.
/ Far il vergognoso.
/ Hoggidi il mondo è tanto intristito, che l'huomo nõ si può fidar più di nessuno.
/ Nõ perde il cervello se nõ chi l'ha. Proverb.
/ Cavar il pulce dall'orecchie. ꝛc —
/ Haver più ventura che senno.
/ Alli sgratiati và sempre sopra il cotto l'acqua bollita. Proverb.
/ La carta dal navigare nõ ritrovaria hoggi
/ Far guadagni di Antognaccio, che dava (alcuno) due pecore bianche per una negra. ꝛc
/ Tanto va l'ocha al torso finch vi lassa il becco.
/ Chi nõ può batter l'asino, batte il basto.
/ Batte il cane chi nõ può battere il padrone.
/ Più pazzo che ú bracco.
/ Secondo il parlar debbe essere del paese di M. Bartolomeo, tu mi intendi. ꝛc
cioè Bergamasco, et coglione. ꝛc —

Prosopopœia
Coniugis ad maritum.

Ingemis abriptam nimio plus optime coniux
Et plus quam satis est, sollicitare miser.
Omnia sunt hominum arthero pendentia nutu,
Non est cur dolias quod placitum est superis.
Parendum sorti, mandent cetera fatis,
Nam spes humanas non dant esse ratas.
Ut nos associat Hymeneus tedifer, et se
Conciliatricem pronuba Juno tulit.
Viximus irrupta fœcundi copula amoris,
Dum Parcis visum ducere fila colo.
Absolui pensum, lacibusque obnoxia natos
Eduxi, pria pignora chara dedi.
Cessi, debebar fatis melioribus, ut fax
Grata fuit ~~tumuli~~ Thalami, grata sit et tumuli.

Iois Spica Gli.

Vat.ni Odoricij.

Ad Hieronymũ Sinum: De Stella domus Odoriciæ inquilino pensionem difficilè soluente.

Sine tuum nostro nummos dum nomine poscis,
Tunc Stellam stellas credo ego suspicere.
Ast ego dum renuit toties mihi mittere nũmos,
Despicio Stygias, atq; Acherontis aquas.
Eijciam certè, renuet si soluere, tecto,
Sub diuo Stellas serio ut aspiciat.

Eiusdem.

Ad Carolum morsu Veneris sauciatũ.

Hostiles penetrans prætenta cuspide syluas,
Dum cuneũ effossis findis ab aggeribus.
Non ego te Caroli tunc tantùm nõie dignum,
Sed verè factum te Carolum ẽẽ puto.

Varia Epigrammata.

Dum rapere angustum telo Germanicus ~~torquem~~ orbem
Nitens Heroo conspiciendus equo.
Ecce illi diae candentia virginis ora
Iam prope victrices corripuere manus.
Quique puellari manabat fulgor occello
Perstrinxerit valida lumina bina face.
Unde citrum sperata pedem victoria vertit
Inque leves abijt protinus acta rotos.
O factum Idalij mirandum numinis, ergo
Imbellis vicit Martia corda Deus!

De ~~eodem~~ Iabij Sfortiae Iu. Con.
~~[illegible]~~
Stanza sopra l'ostesso soggetto.

Mentre disio di gloria alto vi punge
A' sardi angusto cerchio illustri prede.
E gia l'ardita mano al suo singiunge:
Amor che in bel sembiante altero siede
Ne due vostri occhi folgorò da lunge
Onde torse da voi vittoria il piede
Questo nuovo d'Amor miracol parme
Che vinse voi gran vincitor fra l'arme

De Violis albis
à puella donatis:

~~[illegible]~~
~~[illegible]~~

Pendentes roseis violas mihi bella papillis
Ligda dedit nivea, pignora cara, manu:
Quidque notent tenerae candentia dona puellae
Dina mihi noctu somnia finxit Amor:
An tacitè illa meis violari amplexibus optet,
Hoc etenim violae nomen et omen habent.
Num potius candor lascivos incipet ignes,
Namque tifert albus cordas pudica color.
Haec inter dubio mea stat discrimine cura,
~~Tu modò dic [illegible]~~
Nomine nam recreant dona, colore necant.

~~[illegible]~~

Fabij Sfortiae Iu. Cons.

In Endimagistrum
Accentus reprobantē.

Alite quos pueros infausta, atq; omine diro
Comisit Patrum provida cura tibi.
Hos tu negligere accentus, et debita vocum
Tempora secura spernere mente doces.
Sic reserve negas, occidat, an occidat ullus,
Sic tibi pendere, et pendere prorsus idē est.
Hec quicq; interest frigere, an frigere dicas,
Hec canere aliquem dixeris, an caneri.
O nove temporibus nostris exorti Palæmon
Grammaticē cuius nixa supercilio est
Ori iudi iudibus puerisq; dio talia iudis
Dignus eras iudibus, iudeibusq; peti.

A. R. R.

Ant. Riccoboni Rhodigini
Humanitatē Patavij profitentis.

In funere Selyni
Turcarum Regis.

Tunc Selyn dudum terrarum terror, et horror,
Cuius ad auditi metuendam nominis auram
Intremit Euxinus, fremit Hellespontus, et oris
Ora Asiae trepidat, formidat barbara Memphis,
Ingemit Hesperia, et se humilis Germania subdit.
Gens Hispana pauet te Afris testata sub oris.
Tunc igitur moreris crudeli peste peremptus
Epoto nimium dilecti nectare Bacchi:
Nec mentita tui potuit Busiridis arca
Heu frustra optatos producere longius annos.
Ah saltem lotus diuinae aspergine muneris lymphae
Tristia supremo clausisses lumina fato:
Tunc etenim caelo felix moriens adeptus,
Hunc ubi Tisiphone diro furibunda flagello
Infelicem animam nigranti verberat orco.

F. F.

Fabij Sfortiae Iu. Cons.

De praeclaro ac insigni
virginis facinore.

Dum spectat patrijs inuisum manibus hostem
Orbata impuro tecta subire pede.
Protinus irarum generoso incanduit aestu
Varmia Julaeis nata puella plagis.
Faemineumque exuta animu, atque induta uirilem
Arripuit ualida tela timenda manu.
Atque ait, ista patrem nun dextera linquet inultu
Ah potius similem dent mihi fata necem!
Inde pilam artificis condens in fornice ferri,
Quae uindex patrij sanguinis una foret:
Tentat opus magnum nullo correpta pauore,
Saeuaque in ~~inuisum~~ Antistum dirigit arma caput.
~~At~~ scilice telo innocuas tantum iaculanti fauillas
Obstitit emeritae sors mali amica neci.
~~I, memora priscas animoso corde puellas,~~
~~Haud aliam dices saecla tulisse parem.~~
Vlterius ne tende odijs generose virago
Vlta sat es patrium pectoris igne rogum. Fabij Sforti
Ju. Cons.

Ex Græco Translatū.

Amorem gratiosum, mutuum,
et inter pares esse debere.

Formosę ex alvo digressum matris Amorem
Blanda Charis teneris excepit protinus ulnis:
Ille Deæ roseis exugens ubera labris
Vitali fruitur divinæ rore papillæ,
Non tamen exigui producere corporis artus
Lactea dona queunt, ullumve infundere robur.
Unde venus gnaram fati petit anxia vatē:
Plena Deo vates dedit hæc responsa parenti,
Scilicet ut similem primævi Cypria nati
Ederet infantem dulces in luminis auras:
Jussa facit Cytherea libens, et læta repente
Dulcia cum caro coit in certamina Marte,
Unde novo exiluit demum puer aureus ortu,
Ambo igitur pariti cęperunt vivere nexu,
Et prior exilis plenos excrevit in annos.

Fabij Sfortiæ Ju. Cons.

Stanza.

Sovra la manca riva d'un bel fiume
Assiso Coridon, che d'amor langue
Et hà di pianto rugiadoso il lume,
A che Filli, dicea, m'odij più c'angue!
S'i s'hò in vece di mio terreno nume
Forse perche hò l'cria bianco, e'l volto essangue,
Non vedi che tra varij fior vermigli
Risplendon grati ancor candidi gigli. &c

Fabio Sforza Bott.

De siccitate æstiva.

Dum rapido Titan fervens exæstuat igne,
Et coquit ardenti Sirius ama face.
Ac pluviôs irata negant cælestia rores
Numina, nec solitas terra ministrat opes:
Clamat Amor casus hominum succensus amaros
Et cælum diris territat omne minis.
Suspiciensque polum mitte, inquit, Juppiter imbrem,
Ni tu iterum Danaës aureus imber eris. &c

Fabij Sfortiæ J.C.

In funere Ill.ris

Comitis Hieronymi Sauorniani M.A.F.

In quoq; flos Iuuenum diuini Martis alumne
Conspicuum spumantis equi quē tergore anhelo
Sternētēq; acies, et prælia dura cientem
Attonitæ nuper Gallum inspexere phalāges,
Occidis heu Regis victricia signa relinquens
Post obitos belli sūma cū laude laboris;
Nec te oris non dum prima lanugine tincti
Eximiumue animi specimen, nec fortiter ausa
Nec patrum decora, et splendor uirtutis acutę
Nec seruare queunt Martis, nec uota parentis.
Hoc uno felix Hieronyme quod tua condit
Ossa eadem tellus, quę te Germanice, et ambos
Vrna eadem claudit morituros tempore nullo.

Ioa. Bapt. Arigonei Vtinen.

Terentiæ Varmiæ Virginis lectissimæ
aduersa ualetudine indigné laborantis
votum
Ill.ri Heroi Varmilio Varmio eius Pari ꝫ opt.o re.

Dum fera uis morbi Stygijs excita caminis
Varmia nunc æstu, nunc terit ossa gelu,
Virgo diu passos iam tandem exosa dolores
Pallidulo carum sic ciet ore Patrem.
Anné feret semp diri inclementia cæli
Torqueat ut uitam febris acerba meam?
Tu iube, ut exurgant docti, pia numina, uates
Quos fouet in dulci Julia terra sinu,
Et pro me uoueant intonso carmina Phæbo,
Promptior ut medicas applicet ipse manus.
Continuo aspicies speratæ signa salutis,
Et morbum in tenues ire repenté Notos:
Sic mihi uitales produces longius auras,
Sic Pater, atq; idem tu mihi numen eris. re.

Fabij Hortiæ. J. C.

In meretrices.

Ite procul turpi mulieres igne calentes
Quas uomuit Stygijs dira Alegesta uadis.
Sat mea uænales usserunt uiscera flammæ
Sat misera ah uestram membra bibere luem.
Vos modò uitales flammis succedite lymphæ,
Vstaq; mi uester temperet ossa liquor.

De Nimia pluuia.

Cum uagus obscura Titan sub nube lateret,
Et caderet multa maximus imber aqua.
Ormanette tuas placida Deus aure querelas
Audijt, et fidi mollia uota gregis.
Protinus undè nouo affulsit sol aureus ortu,
Mutaruntq; suas ipsa elemēta uices:
Cingere quem nequeas capiti Ormanete galerū!
Si facis hæc uno munia digna Deo.

Al S.r Pompeo Pace.

Pace, che in dolce guerra un tempo inuolto
Lieto uiuesti, e nobilmente amasti,
Se cò stile (carmi), onde il sacro petto ornasti
A' morte più d'un'alma hai di man tolto.
Hor che al diuino Amor tutto sei uolto,
Se di te degna prona unqua mostrasti;
Vieta cò i carmi tuoi pietosi e casti;
Che anzi di non sparisca un si bel uolto.
Vedi che di pallor tutta dipinta
La Vergin del tuo Varmo ill.mo germe
Humil ti chiede in contr'à morte aita.
Tu pria che risti ogni uirtute estinta
Prega ristoro alle sue membra inferme,
E si dirà da te morte schernita. &c.

Fabio Sforza Bott.

De Julio Sauorniano.

Vluo animam obiecit dum uixit Julius hosti,
Nunc post fatales obijcit ossa dies.

Distichon in Maracchum.

Inuitum rapuit rapientem cuncta Maracchũ,
Impia mors semp hac uice facta pia.

De Cornelio Cardinali.

Extincto vitulo, uiuo Bone, cornua praesunt
Roma tibi, en facta es altera Pasiphae.

Epitaphiũ incerti.

Hospes qui sim uides, qui fuerim nosti,
ipse qui futurus sis, cogita.

Julij Sauorniani epitaphiũ.

Natiuitas, uita, et mortis quies in
propugnaculis, et sub trio.

Epitaphiũ maledici.

Che importa a te saper qual io mi sia
Vattene col mal fin cti Dio ti dia.

Epitaphium Mulae P. Crassi.

Dijs Pedibus saxum.

Cuiciae dorsiferae, et clunifera, ut insultare, et desultare commodetur Pub. Crassus mulae suae Crassae bene ferenti suppedaneum hoc cum risu posuit. —

Vixit Ann. XI.

Epitaphium mulieris, et mariti.

Ohe hic vir, et uxor non litigant; qui sumus nō dico: At ipsa dicam: hic ebrius ebrius me ebriam nuncupat, nō dico amplius: Chi uxor etiam mortua litigas? —

Sopra la fierissima
pestilenza dell'anno, 1526,

Dalle caliginose infernal grotte,
Oue han loco morte ombre, e cieche larue,
Vna empia belua in uolto horrido apparue
Con corpo d'aria pregno, e d'atra notte.
Qual spirando da ~~tre~~ ne fauci corrotte
Tosco, fè sì che un stuol d'anime sparue
Da suoi haliti estinto, e 'n aer parue
Rissonasser cotai uoci aspre, e rotte.
Italia pera cò suo ingiusti figli
Che hebber di Dio l'eterne leggi à scherno
Con uoglie sol à nefande opre accese.
Ma tu, Signor, chè 'l ciel turbi, e scompigli,
Deh scaccia sì rio mostro al nero Auerno,
Chi humil t'adorerà, chi pria t'offese.

Fabio Sforza Dott.

Epitaffio fatto sopra Cupido.

In cener giace qui sepolto Amore,
Colpa di quella che morir mi face,
C'hauendo esso mai sempre in uan l'ardore
Oprato in lei, ch'ogn'hor più fredda giace:
Volse ueder se l'usato calore
Hauea il suo fuoco, e in se prouò la face,
onde il miser in cener si ridusse
Anchor che calda mai costei non fusse.

G. P.

Due uersi sententiosi.

Che qualunque nemica ingiuria preme
Hà sempre di uendetta al fianco sprone.

+

Di fiera et orgogliosa tigre nato
Ne di muida quercia, ò sassi uiui. S. era.

Madrigale sopra un
Scriminale donato
alla P.ra Lidia &c. . . .

Questo di uiuo Amor candido pegno
Lidia, in cui sol alta beltà s'annida,
A' uoi il pensier mio tacendo grida
E testimon n'è uero,
Che, qual con esso uoi talhor solete
Spartir il crine altero
Per farne al capo un'amorosa rete,
Così uoi Dea m'hauete
Diuiso il cuor da me, et n'è ben degno
S'à me tolto di uoi preda diuegno.

Stanza alla P.ra Ottauia . . .

Amor l'arco, e la rete indarno tendi
Più nõ temo da te legame, ò piaga
Ne che m'inueschi più, ne più m'accendi
L'alma ch'hà sol di seruitute è uaga
E che d'altra sia preda in uano attendi,
Perche d'Ottauia il spirto sol s'appaga

Ex aureo de verborum Obligonibus Titulo.

1. Obligatio verborum qualiter contrahatur.
2. Obligatio verborum vocatur stipulatio.
3. Actio duplex nascitur ex stipulatione.
4. Stipulatio ex incertitudine rei vitiatur, et qndo dr res icerta.
5. Obligatio verborum dr stipulatio, a stipulo.

1. Obligatio verborum contrahitur ex interrogatione. l. praecedente, et responsione subsequente. C. de usuris. l. j. alias eet inutilis, et non valeret. et in stip.ne pariter ordo requiritur. s. ut interrogatio praecedat, et intelligentia verborum l. consensus. qui est basis et fundamentum oium contractuum. ut Justin. in princ. d verb. oblig. et l. i. ff. eod.

2. Obligatio verborum vocat stipulatio, quae sic diffiniri potest, ut sit verborum expressio interrogando, et respondendo facta, qua promittitur aliquid dari vel fieri. ut ff. d verb. oblig. l. v. §. stipulatio et dr notanter interrogando et respondendo, quia si unum illorum deficiat. non est stipulatio. C. de usuris. l. j. et not. per glos. pen. et debet interrogatio praecedere, et responsio sine magno temporis

C Sopra me forza han sol gli occhi tuoi
Nol foco, ò strali, ò visco, ò lacci tuoi

temporis intervallo, quo scilicet posset labi memoria eorum, quae in interrog.ne dicta sunt, seu interuenire dissensus. C. de contrahen. et commit. stip. l. nuda. nam si responsio praecedat, et interrogatio sequatur, vel non fiat interrogatio, tunc dr pollicitatio ut in d. l. nuda. et ro istius est, quia nemo praesumitur se velle obligare per quaecunq. verba promissoria, quorum aliqua interdum proferuntur causa amicitiae, ut dicendo. Ego sum totus tuus et omnia mea tua sunt, ex quibus verbis non nascit obligo. ut est sing.ris gloss. in l. ij. C. in quibus causis coloni censiti dnos suos accus. possunt lib. xi

3. ex stip.ne nascitur duplex actio, quam una dr certi condictio gnalis, quae s. competit qndo res certa deducta est in stip.ne et dr res certa de qua constat quo ad quid quale quantum ff. eo. l. stipulonu.

4 Oportet q in stipulatione certitudo aliqua sit, ut homo uel equus, qui certis finibus contineatur, alias uitiatur stipulatio ut ff. eo. l. ita stipulatus in prin. et ff. d. iu. do. §. gener à socero. nam si quis aliquid in genere promittat, non uolet ea stipulatio, nam eo modo dando muscā seu festucam liberaretur. et sciendum est, q in nro proposito certū dr, q ex ipsa pronunciatione, uel certe relatione ad aliud presens adparet, quid, quale, quantumq sit. l. stipulationū et l. ubi autem. ff. si cert. pet. Porro ubi non adparet quid, quale, qntumq sit in stipulatione, incerta est stipulatio. Ergo si quis fundū sine propria app.ne uel hoiem gnatr sine proprio noie, aut uinum, frumētūue sine certa qualitate dari stipulatur, incertū stipulari uidetur, nam oīa facta sūt incerta. d. l. stipulationem. ff. si cert. pet.

5. Obligatio uerborū dr stipulatio, à stipulo, q apud uetores dicebatur firmū; Sed stipulū in hac significatione, quam hoc §. i. ponit Imp.r apud latinos non reperitur. Catillianus Cotta ait in memorabilibus suis. Quid n. commune habet stipes, seu tumcus cum contractu? quare uerius est stip.nem

stipulationem à stipe deduci, q circa stipem, idest, pecuniam maximè consistat. Stips. n. dicebat ab antiquis æs, eò q anteq̃ signatum eet, non numerabatur, sed pensabatur. Idem M. Varro lib. 1. de lingua Latina sensit. Unde stipulari significat stipem, idest, pecuniam obligare, quoquidem stipulando pecuniam frequentius obligare solemus. Quamvis autem primò stipulatio de pecunia propriè dicerentur: postea tamen ad oēs rogationes, quæ solenniter fiunt, translata est. Alciatus mavult hoc loco, ἀπὸ τοῦ συπτοῦ legere. etenim σύφω Græcè, idemq astringo Latinè significat. Minsing

Ex §. In hac re.

Olim in stipulationis contractu quis p illa ipsa uerba respondere debebat, quibus interrogabatur, ut si stipulator ita dixisset, promittis, et promissor respondisset, spondeo, non ualebat stipulatio. Sed hæc uerborum solennitas sublata est, et sufficit hodie, si alter alterum probè intelligat de quo uide l. omnes. C. de contrah. et con. ~~emp.~~ stip.

(Congruenter uersic.) Sola idiomatum diuersitate stipulatio non uitiatur, si consensus idem concurrat, alterq in alterius uerba consentiat. sicut l. 1. §. eadem autem. ff. de uerb. oblig. sicut nec sententia, quæ tam Latina, q Græca lingua proferri potest. l. iudices. C. de senten. Neq aduersatur, q Triphonius ait l. decreta. ff. de re iudi. ubi dicit q Decreta Prætorum Latinè interponenda sunt. loquitur enim ibi in magistratibus, qui compellebantur Latinè pronunciare pp linguam Latinam asserendam. nam cum tanta eet Romæ usurpatio linguæ Græcæ, ut p eam reddiuntur Romani leues ac mendaces.

ac mendaces. Senatus decreuit, deinde Pretores non debere, nisi Latinè decernere nec orationem ullam in Senatum admitti, nisi Latinam, ut est apud Sueton. Ergò Iurisconsulti loquitur ~~pp~~ auctoritate Romani Imp.ris asserendâ, cuius decor erat, ampliari linguam Latinam: nos aut loquimur in priuatis conuentionibus, in quibus non refert, qua quisq; lingua utatur, uel loquatur, modo alter alterum intelligat, siue per se, siue per uerum interpretem. ut in d. l. oes. Mynsing.

Ex §. omnis stipulatio.

Oportet ad euidentiorem cognitionem huius loci praemittere, quonam modo inter se discrepent cedere diem et uenire diem. Tum aut Cedere diem significat dicimus ut l. cedere diem ff. de uerb. oblig. cum incipit ea die res ad alicuius ius pertinere, licet agi adhuc non possit. Venire autem diem significat, quando res perfectè peti potest, ut quia et obligatio et actio efficaciter, ac uerè orta sit.

(Confestim uersic. siue Statim) cum aliquo temperamento temporis intelligendum est idq; humanitatis causa, non ut importunus creditor

creditor statim cum sacco paratus adsit ut s.
q dicemus. de solutio. Hoc aut temperamentu
Iudicis relinquendu est arbitrio qui ex more
regionis, et pro rone circumstantiarum tempus
solutioni praescribet. arg. l. j. de iudi. deli.
Stipulatio in diem est qndo dies adponitur,
certa uel incerta, dum tamen certum sit,
eam uenturam: ut si promitto decem post
mortem meam. Et in hac cessit quidem dies
quia statim debetur, sed nondu uenit

Digestum vetus alba pelle, puroq coo=
perto tegi solet.
Digestum Novum rubea et sanguinolenta
veste induit, eo quia tractat de crimi=
nibus et delictis, et eorum penis.
Digestum Infortiatum nigra pelle vestit,
quia de causis hereditarijs, et bonis
defunctorum tractat, quo eventu lu=
gubris vestis, hoc est nigra eligi
debet. l. genero. et ibi gl. fi. ff. de his
qui not. infa. et l. decreto. C. eo.
Codex aut veste florida et viridi indu=
tur, et vestitur, eo quia iste liber
est novior et recentior q̃ ll. ff. ut
dicit tex. in l. 2a. C. de vet. iu. enuc.
Authent. vero et alij libri, qui appr.
volumen, bipertita veste, viridi. s.
et rubea coloratum incedit

Sonetto.

Qual ardito nocchier con picciol legno
Solca aspro mar quando ei più irato freme,
Ne di procella rio contrario teme,
Ne perche d'atra nube il ciel sia pregno.
Anzi spento ogni vile affetto indegno
Fende le voraci onde, ed'alta speme
Colmo, quando altri attende l'hore estreme,
Con gioia aspira al suo disiato segno.
Tal io muovo i pensieri à seguir voi
Bella maga d'Amor, ne mi paventa
Del vostro ciglio il nubiloso verno.
Che ne morte potrà cò i strali suoi
Far che in me resti l'alta fiamma spenta,
Onde'l cor arse, et arderà in eterno. re—

Fabio Sforza Trotti

Sonetto.

Viua fiamma da honesto foco accesa
Portai lunga stagion chiusa nel core
Per uoi nobil principio del mio ardore,
Ne fu di lei picciol scintilla intesa.
Hor l'alma del suo error seco ripresa
Scioglie la benda al gia celato amore,
E l'interno suo incendio apre di fuore,
Sol perche no le sia mercè contesa.
Voi dunque come di pietate il uiso
Cosi cingete ancor di qlla il petto,
Poiche chiara u'è l'alta fiamma mia:
Ne u'incresca con un soaue riso
Talhor temprar il mio focoso affetto,
Che non empia dirò, ma OLIMPIA pia. &c.

Fabio Sforza [illegible]

Madrigale
Sopra un bacio.

Spirti beati onde io
Pasco fra perle e rose
Il famelico core.
Qual in Hibla mai pose
Dolcezza tal ape d'amato fiore!
Chi fia mai che á te ò Gioue
Mensa regal á questa pari troue,
S'altro ch'Ambrosia, e nettar non ti face
Eterno; eterno ed'io son con tua pace.

Paolo Cielotti Dott.

Ex materia Apellationum.

Si qd in agendo negocio minus se allegasse litigator cre-
diderit q in iudicio acto fuerit omissum, apud eum qui
de appellatione cognoscit prosequatur, cum uotu gerē-
tibus nihil aliud in iudicijs q̄ iustitiam locū habere
debere necessaria res forte transmissa non excludēda
uideatur. l. eos qui. §. si quid aut. C. de appel. et consu.
Hodie uniformiter cuilibet x. dies debetur a tēpore
allegati grauaminis. gl. in l. hodie. C. de appel. et consult.
Libellus app.nis in scriptis est dandus nisi adhuc iudice
sedente pro tribunali et ad alia non diuertente
appellet; quia tunc sufficit uiua uoce dicere, appello,
ut ff. eo. l. ij. j. eo. l. litigatoribus et debet i p̄dicto
libello ēe quis appellet, et contra quem, et à cuius
sntia. ut ff. eo. l. j. in fi. sed et si omittat contra quem
nihilominus tenet. ut ff. eo. l. 3a. in princip.

I

II

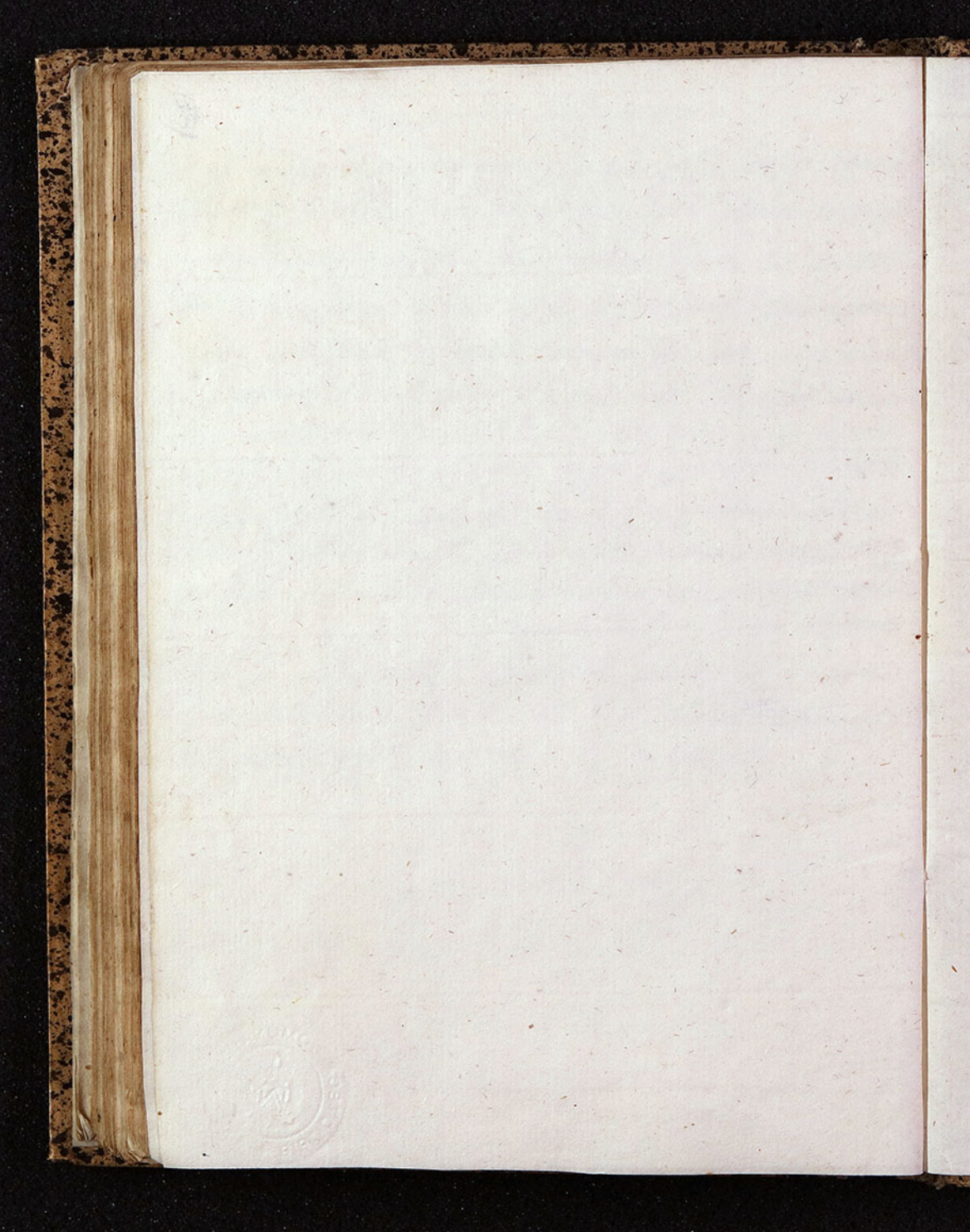

III

BIB. CIVICA DI UDINE